

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 44 sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Mussolini a békéről és a győzelemről

Megint átalakították az angol kormányt - Az uruguayi államcsíny fejleményei
Háborús riadalom Indiában - Számolnak Rangoon elestével - Meghíusultak
a bolsevisták tömegtámadásai

Vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvéd-vezérkar főnöke Szófiába érkezett

Mussolini olasz minisztereinek kikke kelt elsősorban méltó figyelmet. Ezt a cikket a Giovane Europa című folyóiratban írta. »Aki békéről beszél — írja a Duce — amikor a haza élet-halál harcot folytat, az tudatosan, vagy tudatlanul az ellenségnek használ egyetlen gondolatának kell uralkodni a lelkünkön, egyetlen akaratnak kell urálnia idegeinket, ez a győzelem gondolata, akarata. Majd eljön a béke is egyszer, mint a győzelem természetes és logikus következménye és ez a béke annál hosszabb és áldásosabb lesz, minél döntőbb lesz ellenségeink veresége. Az fog győzni, aki lelkesebben akarja a győzelmet, aki nagyobb lelki és akaratú energiáitarrétekkai rendelkezik.«

AZ ANGOL KORMÁNYBAN

További változásokat hajtottak végre. Gazdát cserélt a gyarmatiügyi, hadügyi, kereskedelmi, közmunkaügyi, repülőgéptermeleési és a gazdasági hadviselési tárca. A hadikabinet összeállítását azonban ezek a változások nem érintik. Gyarmatiügyi miniszter: Viscount Cranborne, hadügyminiszter: Sir James Grigg, a Board of Trade elnöke, keresk. miniszter: Hugh Dalton, közmunkaügyi és építésügyi miniszter: Lord Portal, repülőgéptermeleési miniszter: J. J. Llewellyn, a gazdasági hadviselés minisztere: Viscount Wolmer.

A kormányátalakítás nagy meglepetése az, hogy David Margesson hadügyminiszter utódául az 52 éves Sir James Grigget nevezték ki. Grigg ugyanis gazdasági szakértő és nem is volt katona.

Viscount Cranborne Lord Moyne-t váltja fel. Az új gyarmatiügyi miniszter 12 éve konzervatívparti képviselő.

Lord Portal, az új közmunkaügyi miniszter Lord Reithnek, a brit rádió volt igazgatójának utóga lett a miniszteri székben. Lord Portal legutóbb a beszerzésügyi minisztérium parlamenti államtitkára volt. Llewellyn szintén konzervatív képviselő. Három hete lépett be a kormányba. Akkor a Board of Trade elnökévé nevezték ki. Most Moore Brabazon eddigi repülőgéptermeleési miniszter helyére került. Llewellyn a brit hadsereg ezredese. A Board of Trade új elnöke az 55 éves munkáspárti Hugh Dalton. Dalton volt Churchill első kormányában a gazdasági hadviselés ügyének minisztere. Viscount Wolmer, a gazdasági hadviselés új minisztere szintén 55 éves. Wolmer a konzervatív párt régi képviselő tagja.

A stockholmi »Aftonbladet« lon-

doni tudósítója szerint a brit fővárosban olyan hírek keringenek, hogy a kormányban valószínűleg újabb változás áll be az indiai helyzet miatt érzett aggályok következtében. Állítólag rövidesen új indiai miniszteri neveznek ki.

Alighogy közzétették a második kormányalakításról szóló közleményt, máris harmadik kormányalakításáról beszélnek. Londonban biztosra veszik, hogy Sinclair légügyi miniszter lemond és fontos indiai megbízást kap.

BERLINI VELEMÉNY

Berlini politikai körökben a brit kormányt 48 óra belől második-szor bekövetkezett átalakítását, a baloldali felé történő újabb eltolódások és Angliában végbenemő japangó válság akitőrésének tekintik. Mint Berlinben hangszózzák, különösen jellemző Margesson eddigi hadügyminiszter és Barbason eddigi termelésügyi miniszter eltávolítása. A két miniszter, akik a bolsevistaellenes irányzatnak nyitán kifejezést adtak, most egész nyilvánvalóan Cripps követelésére állították félre. A Daily Mail óvatosan a sorok közzé bújtatva mondja ki, hogy az események Angliát a bolsevizmus felé sodorják. Már csak idők kérdése — jelentik ki Berlinben, — amikor Sztalin előhírnökének helyét kell adni, a bolsevizmus egyik legszűszűségebb trónkövetelőjének.

Cripps — mint az angol hírszolgálat jelenti — a bolsevista hadsereg 24 éves fennállása alkalmával Liverpoolban tartott gyűlésén a többi között azt hangoztatta, hogy »a Szovjetunió harca Németország ellen Nagybritannia érdekében áll és azt mondotta, hogy ez még jobban kötelezi a két országot a jövőbeli együtt működésre.

A HÁBORU SZELE INDIÁBAN

A japán hajóhad várható támadásaitól való aggodalom Indiában nőttön nő — jelenti a delhii rádió. Már régebben intézkedést tettek Kalkutta, Colombo, Madras és Karacsi városának kiürítésére, most pedig Bombay-tartomány kormányzója, Roger Lumley felszólította a több mint kétmillió lelket számláló bombayi lakosságot, hogy lehetőség szerint költözzék el a városból.

Mahatma Gandhi »Harijad« című folyóiratában ugyancsak azon a véleményen van: a nagy indiai városok lakossága jobban teszi, ha falvakba vonul vissza, nehogy általános vakrémmélet váljék úrrá a városokban a támadások alkalmával.

Delhii jelentés szerint az indiai törvényhozás központi szerve pénteken Delhii-ben titkos ülésen fogja megbeszélni a háborús helyzetet. Az indiai felsőház ugyancsak titkos ülést fog tartani még ki nem tűzött időben.

Pandit Nehru szombaton Kalkuttában beszédet mondott a többi között kijelentette: »Nem hiszem, hogy az angol kormány hajlandó lenne eleget tenni az indiai kívánásoknak. Így tehát szó sem lehet arról, hogy megegyezés jöjjön létre a kongresszus és az angol kormány között.

URUGUAYBAN

államesíny ment végbe. A Hererapárti szenátorok nem helyeselték Baldomir tábornok államelnök politikáját, amely Uruguayt teljesen ki akarja szolgáltatni az Egyesült Államoknak, a szenátusban bizalmatlanságot szavaztak a kormányra. A rendőrség körülvette a szenátus épületét, majd pedig a jobboldali párt hívei közül igen sokat letartóztatott. Az államelnök eltávolította a hadügyminisztert helyéről és felosztatta az országgyűlést. A törvényhozás feladatát ideiglenesen a különböző politikai pártok képviselőiből összeállított junta végzi, a juntából kizárják a Hererapárt képviselőit. Az államelnök március 3-ára tüzte ki az új választásokat. Montevideo helyőrségét riadókézsültségbe helyezték, az országban egyébként azonban nyugalom van.

Az uruguay államelnök által végrehajtott államesíny jelentős figyelmet keltett Rómában. — A Giornale d'Italia megállapítja, hogy az államesíny értelmi szerzői Baldomir elnök és Gauni külügyminiszter volt, akik mindíg a Roosevelt-féle tengelyellenes háborús politika fanatikus híveinek bizonyultak. Az uruguayi válságot az indította meg, hogy a hadügyminiszter nem helyeselte azt a tervet, amely szerint a maldonadoi és Unta del esti fontos támaszpontokat az Egyesült Államok rendelkezésére boesátták. Ezért a hadügyminiszter beadta lemondását, mire az elnök az ő helyét megbízható hívével, Gauni külügyminiszterrel töltötte be. Herrerat, a nacionalista párt vezérét több társával együtt letartóztatották. Az elnök most valóságos személyi diktatura kiépítésére törekszik. A nacionalista párt hívei élénken tiltakoznak Baldomir politikája ellen, aki az országot teljesen Washington kezére játsza, állapítja meg az olasz lap tudósító.

A TIMORI HELYZET

Ismeretes, hogy Japán csapatok szálltak partra Timor sziget portugál részen. Emiatt a portugál kormány lépést tett Tokióban. Japán részről viszont a következőkben nyilatkoznak:

Mind Japán, mind a tengelyhatalmak rokonszenyvel és barátsággal tekintenek Portugáliára és megértik annak kényes helyzetét. Japán négy eyszázad óta el baráti viszonyban Portugáliával és erre a barátságra való tekintettel reméli, hogy a portugál nép és annak nagyrabecsült vezetője, Salazar minisztereinek, meg fogja érteni, hogy a Timor-szigeti kérdésben Japán nem tehetett mást, mint amit tett.

A japán kormány kívánja volna, hogy a portugál hatóságok lefegyverezték a portugál felségterületre behatolt angol csapatokat. Ha egy hadihajó behatol idegen kikötőbe, legfeljebb két hétig maradhat ott, azután lefegyverezik. Az angol haderő két hónapig tartózkodott Portugál-Timor területén teljesen lefegyverzetlenül. Ez a haderő a hadműveletek delre való eltolódása folytán oldalról fenyegette a japán csapatokat. Esetleg esetek száma sem menti a helyzetet, mert a modern háborúban kislétszámú csapat is magához ragadhatja a kezdeményezés és döntés jogát.

A japánok a portugál csapatokat nem tekintik ellenségnek. A Timor szigetére útnak indított portugál csapatok elkéstek. Ha idejében megérkeztek volna és az angol csapatok a japán haderőnek erre a pontra való érkezése előtt elhagyták volna a szigetet, nem következett volna be a sziget japán megszállása.

Ha az úton lévő portugál csapatok az angolellenes hadműveletek befejezése után érkeznek meg a szigetre, Japán ezeket a csapatokat úgy fogja tekinteni, mint baráti állam csapatait. Ha azonban a megérkezés a hadműveletek befejezése előtt következnek be, valószínű, hogy bizonyos technikai nehézségek fognak előállni a csapatok partraszállása körül.

Japán biztosítja a portugál kormányt, hogy az angol csapatok ellen indított hadműveletei befejezése után csapatait visszavonja Portugál-Timor területéről.

A LONDONI BALKÁN PAKTUM

Az olasz lapok részletesen foglalkoznak a Londonban legutóbbi lét-

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

rejtött új balkáni paktummal. A paktum szoros együttműködés létrejöttét biztosítja az érdekelt államok »kormányai« között katonai, politikai és gazdasági téren. A paktum megszünteti a politikai és vámhatárokat, vasúti és valutáris egységet teremtve, közös parlamenteket és minisztériumokat létesít. London szerint »olyan nagy és hatalmas szövetséget hoznak létre, amely szembezállhat bármely ellenséggel. London nem árulta el. — írják az olasz lapok, — ki lehet ez az ellenség; de a tengelyről nem lehet szó, mert a londoni balkáni kormányok csak akkor léphetnek

A csendesóceáni háború

Nagy harcok Ranguntól északkeletre. — Luzon szigetén megszünt a harcitévénység. — Japán csapatok partraszállása Bali szigetén. Előnyomulás Szumátra belsejében

A japán császári főhadiszállás hétfőn hivatalos közleményben erősítette meg azt a hírt, hogy japán csapatok partraszálltak a szundatengeri Bali szigetén. A hadsereg szoros együttműködésben a tengerészeti erőkkel február hó 19-én teljesen birtokába vette a sziget délkeleti sarkában levő Pasar támaszpontot.

A sonani (Szingapur) tengerészeti támaszpontról jelenti a Domei iroda Egy japán haditengerészeti raj bejutott a Sonan déli partján levő keppeli kikötőbe s elsőjében vonta fel rajta a japán haditengerészet lobogóját.

Az újabb partraszállásokkal megerősített japán csapatok egészen Szumátra déli csücskéig nyomultak előre. Erről a pontról a japán tüzérség teljesen uralja a Lampong öbölét és abban a helyzetben van, hogy a Szumátra és Jáva közti hajóforgalmat megbénítsa.

A japán csapatok Palembangtól délnyugatra folytatták előnyomulásukat és elfoglalták Lahatot. Lahat fontos vasúti csomópont Szumátra belsejében a sziget déli részén húzódó Barison hegylánctól 800 km-re.

Az Exchange Telegraph jelentése szerint számolni kell Rangoon elesével. A szövetségesek most súlyos és véres utóvédharcokban kiépített állá-

A szovjet elleni arcvonal

A németek téli állásaik előtt 56.806 bolsevistát fogtak el — Ebben az évben már 690 bunkot, 1789 ágyút és 1189 repülőgépet veszített a szovjet

közi: a német véderő főparancsnoksága közli:

A téli időjárás beköszönté és a német támadó hadműveletek ezzel kapcsolatos beszüntetése óta a bolsevikok, nem törődve ember- és hadianyagvesztéseikkel, igyekeztek keleti arcvonalunkat állandó tömegtámadásokkal megdönteni. Szándékuk azonban — véraldozatok mellett is — kudarcba fullt. A német csapatok hajthatatlan erélyen, valamint a hadsereg és a légi erő kötelékének kiváló együttműködésén tervszerűen megvont téli állásaink előtt meghíusult az ellenség sok támadása. Ahol azonban az ellenségnek a kilerjedt frontszakaszok közelében sikerült helyi benyomulásokat elérnie, a német haderő erélyes ellentámadásokkal ezeken a helyeken is mindig magához tudta ragadni a kezdeményezést és megsemmisítő csapatokat tudott mérni az ellenségre.

Az 1942 január 1-étől február 20-ig terjedő időben a keleti harcúterén 56.806 foglyot ejtettünk. Az ellenség véres veszteségei e fogolyszám sokszorosát teszt ki. Ugyanez idő alatt 960 páncélos és 1789 löveget zsákmányoltunk vagy megsemmisítettünk.

működésbe, ha a tengely már megsemmisült. Arra kell tehát következtetni, hogy a szovjet-kolosszusra céloztak. London nyilván azt hiszi, hogy egy hatalmas Balkánvetség létrejöttének hírével megnyugtathatja azokat, akiknek alapos a gyanujuk, hogy Eden Moszkvában eladta Európát a szovjetnek — írják az olasz lapok.

NÉMET MEGJEGYZÉS SZTALIN BESZÉDÉRE

Illetékes német helyről közlik: »Berlini politikai körökben Sztalinnak a vörös hadsereg megalapítása évfordulóján mondott beszédét csak amiatt az állítás miatt veszik figyelembe, hogy a szovjet fogságba került német katonákat sehol sem részesítik rossz bánásmódban. A német birodalmi kormány igen sok közleménye tanusodik arról, amelyeket a szovjet-orosz fogságba került német katonák bánásmódjáról néhányszor már a világ közvéleménye elé terjesztett.«

saikba húzódtak vissza. Ezek az állások alkotják Rangoon utolsó védelmi vonalát. Vasárnap este Rangoonból mintegy 100 km-re északkeletre súlyos harcok fejlődtek ki és ezt most mindkét részről a legnagyobb erőki-fejtéssel folytatják.

Az angol hírszolgálat jelenti Washingtonból: Mint az Egyesült Államok hadügyminisztériuma közli, Luzon szigetén mindenütt megszünt a harcitévénység. Luzon sziget a Fülöp-szigetesoporthoz tartozik.

A washingtoni haditengerészeti minisztérium közli, hogy az Alexander Hamilton parti őrhajót Izland partjai előtt megtorpedózták. A hajó elsüllyedt.

Washington, február 23. Az Alexander Hamilton amerikai hajó megtorpedozásáról jelentik: A megtorpedozás után a hajót kikötőbe akarták vontatni, de felborult és ágyú-lövésekkel el kellett süllyeszteni. 2141 tonnás hadihajó volt, fegyverzete: 3 ölhüvelykes löveg és több légvédelmi ütég.

Mint hivatalosan jelentik, a Dália kőolajszállító hajót hétfőn megtorpedózták a Wancos-szigetek mellett körülbelül 100 mérföldnyire Arubától. A Wancos-szigetektől mintegy 50 mérföldnyire megtaláltak 3 mentőesernakot a hajó legénységének tagjaival. (MTI.)

Sok más páncélos és löveget légi támadásokkal az ellenséges arcvonal mögött semmisítettünk meg.

A légi haderő 1942 január 1-e és február 20-a között megsemmisített 8170 mindentajta járművet, 59 mezőnyet és 43 vonalat. A szovjet sok vasúti vonalát tervszerűen bombatámadásokkal megszakítottuk.

A szovjet légi haderő az említett idő alatt elvesztett 669 repülőgépet légi harcokban, 159 repülőgépet légelhárító ágyúk találatára következében és 331 repülőgépet, amelyeket a földön pusztítottak el. Az ellenség tehát összesen 1189 repülőgépet veszített, amivel szemben a német veszteség 127 repülőgép.

A hétfői német hadjelentés a következőket közli: Keleten az ellenséges arcvonal több szakaszán megismélti csapatainak könnyörtelen és nagy veszteségekkel járó hiábavaló harcbevetését.

A légi haderő a Donec vidékén és a keleti arcvonal északi szakaszán végrehajtott támadásával 26 szovjet vasúti szerelvényt súlyosan megromgált. Az ellenség vasárnapi vesztesége a keleti arcvonalon 44 repülőgép.

Északafrikában

Az olasz főhadiszállás közleménye: Mechili környékén felderítő tevékenység folyt. Olasz vadászgépek Dante Ocarso kapitány parancsnoksága alatt földközélebről vakmerően megtámadták a keletkirenaikai Aeroma repülőterei ahol mintegy 15 ellenséges gép állomásozott. Géppuskatűzeléssel valamennyi repülőgépet elpusztították, a baraképületeket és gépjárműveket felgyújtották, az ott levő csapatokat pedig találatokkal megfutamtították. Valamennyi repülőgép visszatért támaszpontjára.

A német hadjelentésből: A Földközi-tenger keleti részében német harcú repülőgépek ismételt nappali támadásokkal, lektizdve az erős vadászgép és légelhárító tüzérségi védelemmel, elpusztítottak a Szidi Baranitol északra elterülő tengerészen egy torpedórombolókkal védett angol hajókaravánt. Elsüllyedt két szállítóhajó összesen 16.000 tonna tartalommal és megsérült a karaván harmadik hajója

Keitel vezértábornagy Pozsonyban

Pozsony, febr. 23. (NTI) Keitel vezértábornagy, a német véderő főparancsnokságának főnöke, a szlovák kormány meghívására hétfőn délelőtt különvonaton Pozsonyba érkezett.

A pályaudvaron Csatlós tábornok, nemzetvédelmi miniszter, Ludin német követ és Kovács polgármester, a pozsonyi szlovák követ-ségek attaséi, a szlovák tábornoki

Apollo filmszínház.

Már csak két napig GRETA GARBO világsikerű filmje:

Ninocska

Kísérő műsor: Magyar világ-híradó (külön ktadással a kormányzóhelyettes választásáról) és Balaton halászat.

is olyan súlyosan, hogy oldalra dőlve mozdulatlan maradt.

Német harcú repülőgépek eredményesen bombázták La Valetta kikötő hajójavító üzemét és hajócélokat, valamint a máltaszigeti repülőtereket.

Az angol légi haderő kisebb erőkkel hétfőre virradó éjjel berepült Észak-Németország partvidéke fölé. Két angol repülőgépet lelőttünk. (MTI)

kar és a Hlinka-gárda diszkriminációja üdvözölte.

Keitel a szlovák véderő díszszázada tisztelgésének fogadása után a városházára ment; ott lakik majd pozsonyi tartózkodása alatt. A lakosság, amely a főútvonalakon, ahol végighaladt, felsorakozott, lelkesen ünnepelte a vezértábornagyot. (MTI)

Pusztító robbanás a marseillesi gépgyárban

Sok halott és sebesült — Több épület rombadólt

Marseille, február 23. Marseillesban hatalmas gázrobbanás történt. A robbanásnak az eddigi jelentések szerint 14 halott és 30 sebesült áldozata van. A robbanás az egyik nagy üzemben történt.

Vichy, február 23. A marseillesi gépgyárban történt robbanás halottjainak a száma az újabb jelentések szerint alighanem jóval nagyobb, mint azt az első jelentések közölték. Azon a 14 halotton kívül, akiket már megtaláltak, a gépgyárban alkalmazott több más munkás is eltűnt. A 30 sebesülten kívül sokan könnyebben sérül-

tek. Az első robbanás 14 óra 15 perckor a főépületben történt, néhány másodperccel később még két robbanás következett be.

A légnymás rombadöntött néhány épületet. Számos munkás a romok alá került. Két másik épület kevesebbet szenvedett, de többszáz méteres körzetben minden ablak összetört. Minthogy a robbanás következtében a gyár sok fontos része elpusztult, a város egy része egyelőre gázszolgáltatás nélkül marad. (MTI.)

Szovjet tengernagy beszélt Londonban

Stockholm, február 23. (Német TI.) Mint a brit hírszolgálati iroda jelenti, a vörös hadsereg megalapításának 24. évfordulóján az egyik londoni színházban ünnepélyt rendeztek, amelyen mintegy 2-3 ezren vettek részt. A Szovjet-Unió képviselőiben Kalamov ellentengernagy beszédében kijelentette, hogy a szovjet és britek a közös ellenség ellen harcolnak. A brit szónok »az Oroszország ellen elkövetett angol bűnökről beszélt« és kijelentette, hogy »az oroszok szenvedési biztositották az életet a britek számára«. (MTI.)

Stockholm, február 13. (NTI): Mint a brit hírszolgálat Szidneyből jelenti, most történt meg először, hogy a vörös hadsereg napjáról Ausztrália valamennyi államában a szovjet lobogó kitűzésével emlékeztek meg ünnepélyesen

Áruforgalmi korlátozás a pécsi üzletvezetőség vonalain

A MÁV igazgatósága értesíti a fuvarozó közönséget, hogy rendkívül nagy-mértvű árutorlódás miatt a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelete alapján a pécsi üzletvezetőség területére rendelt, valamint a pécsi üzletvezetőség területét átmenetben érintő mindennemű kocsirakomány

 Pigniczky István
A szegedi hírneves **BRAUSWETTER**
életrajzantitványa, 12 évig
életrajzantitványa, 12 évig

küldemény felvételét — élő állatok, élelmiszerek, romlandó küldemények, nyersbőrök, cserzőanyagok, dohány és dohánygyártmányok, egészségügyi anyagok, erőtakaromány és takarmányozási célra rendelt tengeri, nyers-szes vetőmagvak, világító anyagok, üzemi és kenőolajok, valamint katonai szállítmányok kivételével — február 21-től 28-ig bezárólag beszünteti.

A pécsi üresen maradt területeket a Diákaptár és a leventék művelik

Pécs városa ismertő fel elsőnek a földművelésügyi miniszter szavainak nagy fontosságát, miszerint minden talpalatnyi helyet meg kell művelni. Pécs városa burgonyát, babot és egyéb veteményt termel parkírozott területeinek egy részén. A gondosan összeírt, parlagon heverő földeit pedig a Diákaptár tagjai és a leventék veszik művelés alá és elsősorban olajos magú növényeket termelnek.

Vígyszínház mozgó

Közkívánatra! Ma először!
Az amerikai filmgyártás remekei:

Juarez

(VIVA MEXICO)

Paul Muni és Bette Davis
felejthetetlen alakítás.

Vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes Szófiában

Látogatást tett a bolgár miniszterelnöknél, a külügyminiszternél és a hadügyminiszternél

Szófia, febr. 23. (Bolgár TI) Vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a m. kir. honvéd vezérkar főnöke hétfőn délelőtt kíséretének tagjaival Szófiába érkezett. Fogadására megjelent a bolgár hadsereg vezérkarának főnöke, a bolgár tábornoki kar tagjai, Jungert-Arnóthy Mihály követtel az élén a szófia magyar követség személyzet, valamint a szófia német, olasz és japán katonai attasé.

Vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes hétfőn kíséretével együtt feliratkozott a királyi várbán. Utána látogatást tett Filov minisztereinöknél, Popov külügyminiszternél és a hadügyminiszternél.

A látogatások viszonzása után a bolgár hadsereg vezérkarának főnöke vitéz Szombathelyi Ferenc tiszteletére villásreggelit adott. — (MTI)

Horthy István Kormányzóhelyettes búcsúszavai a magyar vasutassághoz

A MAV hivatalos lapja közli vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes búcsúszavait, amelyeket a MAV alkalmazottaihoz intézett. A búcsúzó így hangzik:

A magyar országgyűlés bizalma új, az eddiginél magasabb, de felelősség tekintetében is terheesebb tisztre hivatott el és így az Államvasutak élén elfoglalt helyemet el kell hagynom.

Mikor az Államvasutak igazgatóságának elnöki székéből távozzon és visszatekintek az itt eltöltött csaknem két esztendőre kitevő időre, a híven teljesített kötelesség megnyugtató tudata az, ami eltöltött. Elnöki tisztem ideje alatt sokszor állott az Intézet nagy, eddig még soha fel nem merült méretű és súlyú, sőt nem egyszer szinte megoldhatatlannak látszó feladatok előtt. E feladatok jól megoldottak, vagy pedig amennyiben évekre terjedő időt kíván a megoldás, így ez az adottságoknak megfelelően a lehető legjobb módon folytatható volt.

Nyugodtan állíthatom, hogy az Államvasutak a nehéz időkben megtették és megtették kötelességüket a haza iránt.

Hogy munkásságom mérlegét ilyen eredménnyel zárhatom, azt elsősorban kormányzatunknak, az államvasutak felügyeleti hatóságának köszönhetem. De szívbeli köszönettel tartozom az én kedves közvetlen munkatársaimnak és az államvasutak minden derék alkalmazotjának is. Mindig nagyra becsültem és becsülöm a magyar vasutas fegyelmességét és kötelességtudását és feltétlen hazafias érzését. Elnökségem alatt pedig azt tapasztaltam, hogy a magyar vasutasságnak ezek a nagy és nemes tulajdonságai a nehéz napokban nemhogy elhomályosulnának, hanem még fokozódnak az önfeláldozásig.

Amikor elnöki tisztemet leteszem, mélyseges alázattal fordulok az Egek Urához, kérve, hogy árássa áldását továbbra is az Államvasutakra és a szép Intézmény összes alkalmazottaira.

Beiktatták Enyedi Andort, a tiszáninneni új püspököt

Az új püspök az egyház tisztaságáról, a gyűlöletről és a szeretetről

Hétfőn délelőtt országos ünnepély keretében iktatták be dr. Enyedi Andort, a tiszáninneni egyházközség püspökévé. A kormányt Fáy István államtitkár képviselte. Az új püspököt farkasfai Farkas Géza főgondnok üdvözölte, majd D. dr. Ravasz László püspök mondta el fejszentelő beszédét.

Az új püspök esküvéte után megtartotta első püspöki igehirdését.

— Az egyháznak mindenekelőtt tisztának és szentnek kell lennie. — mondta a püspök. — Világiak követhetik a „kéz kezét mos“ elvét, az egyházban azonban az ilyen kézmosás akár egynél, akár kölcsönösen gyakorolják azt, mindig pilátusi manipuláció. A világban alakulhatnak pártok, érdekcsoportok, társulások a húsosfazék körül, az egyházban azonban láthatatlanul is oltár van, amihez csak azt szabad odaengedni, aki az oltáron áldozni akar.

— Az egyház tekintélyét akkor járhatja le, akkor lesz az emberek

szemében „elhanyagolható mennyiségű“, ha maga is belemerül abba az erklősi viszonylagosságba, amibe az emberi társadalom mindig hajlandó belemerülni és amibe sokszor el is merül.

Beszéde további részében a gyűlöletről és a szeretetről is szólt:

— A lélek is rá van utalva az emberi gondozásra, a szeretetre. Ha igaz az a lélektani tétel, hogy a gyűlölet ki nem elégitett szeretetigényből fakad, akkor azért van a mai társadalomban annyi gyűlölködő, rombolásra hajlandó ember, azért fenyeget az állapotember elhatárolásának veszedelme, mert sok ember nem kapja meg azt a szeretetet, ami kell a belső ember, a lelki ember felébresztéséhez, kifejlesztéséhez. Különösen fontos az, hogy az egyház hivatása magasztalan álljon. Mert az egyház befolyásától függ, hogy Krisztus bélyege lesz-e a nagy egyéni és közösségi átalakulásban, amelyen észrevehetően átmegegyünk, vagy pedig a Sátáné?

A Kormányzóhelyettes választása Isten sugallta választás volt

A püspök nagyhatalmú beszéde után farkasfai Farkas Géza egyházközségi főgondnok indítványozta, hogy az egyházközség közgyűléséről hódolótáviratot intézzenek vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóhoz, majd így folytatta. Pár nappal ezelőtt a magyar országgyűlés közfelkiáltásban meg nyilvánult lelkesült akaratával vitéz nagybányai Horthy István kormányzókat a romokból újraépítő kormányzókat kormányzóhelyettesé választotta meg, hogy édesatyja oldalán álljon és amikor kell, ő helyettesítse a nemzet jelenéért és jövőjéért folytatott emberfeletti küzdelemben. Hisszük, hogy az ő választása is éppen olyan Isten sugallta választás volt,

mint 22 évvel ezelőtt édesatyjának kormányzóvá történt megválasztása. A Horthy-név, a Horthy-család a lefolyt két évtized alatt örökre összefonódott a magyar nemzettel és ott él minden becsületes magyar ember hálatelt szívében.

Hungária filmszínház
MA a szellemes, fordulatos, szórakoztató vidám magyar vígjáték
Igen vagy nem?
 Főszereplők: MURÁTI LILI, PÁGER ANTAL és JAVOR PAL.
 Előadások délután 5, 7, 9 órakor!
 HIRADÓ!

Szigorú vasuti korlátozások Romániában

Bukarest, február 23. A közlekedés sűrűsége érdekében csökkentették a személyvonatok és utasok számát. A következő rendszabályokat vezették be:

Felfüggesztettek minden vasúti kedvezményt. A báronyülések kocsik helyett fapadú vagonokat járatnak, újra

bevezetik az utazási bizonyítványokat és ezek nélkül sem a vasúti utakon, sem a vasúttársaság autobuszain senkinek utazhat. Jegyeket és utazási engedélyt csak jól megokolt esetekben utalhatnak ki. A rendelet megszegőt gyűjtő táborokban internálják.

Az országgyűlési képviselők száma 373-ra emelkedett

A pártok számaránya

Budapest, febr. 23. A képviselőház keddi ülésén foglalja el helyét a keleti és erdélyi országrészekből országos határozattal behívott 13 képviselő. Velük együtt a képviselők száma 373-ra emelkedett.

Ez a szám az egyes pártok között a következőképpen oszlik meg: MDP: 209.

Erdélyi Párt: 42. Magyar Megújulás Nemzeti Szocialista Pártja: 24. Magyar Nemzeti Szocialista Párt: 9.

Nyilaskeresztes Párt: 30. Kiszegapárt: 12.

Kereszténypárt: 7.

Polgári Szabadságpárt: 5. Szociáldemokrata Párt: 5. Meskő-féle Magyar Nemzeti Szocialista Párt: 2.

Népakarat Pártja: 1. Kárpátaljai képviselő: 9.

Pártonkívüli: 18. Összesen: 373 képviselő.

A keleti és erdélyi országrészek 51 képviselője közül 42 erdélyi párti, 1 MDP és két német képviselővel együtt 8 pártonkívüli.

Értesülés szerint az Erdélyi Párt a közeljövőben még szorosabb együttműködésre lép a kormány-párttal. Részletes tájékoztatás napokban várható.

A „halott“ visszavánoszorgott a hullaházból

Szilágyosnyó, február 23. Néhány esztendővel ezelőtt a máramarosszigeti kórházba Németh Gizella szilágyosnyói lakoson, gyomorhántalmi miatt műtétet hajtottak végre. Miután továbbra is betegeskedett, orvosi tanácsra újabb műtétnek vetette magát alá.

Ekkor kiderült, hogy az első műtét alkalmával a beteg gyomrában egy oltót felejtettek, amely annyira átvagdosta a beleket, hogy kevéssel a második műtét után Németh Gizella meghalt.

Elvitték a hullaházba, ahol felvattalozták.

Másnap az ápolószemélyzet a körtemben arra figyelte fel, hogy Németh Gizella visszavánoszorgott a hullaházból.

Kitűnt, hogy csak fetszhalott volt és egy nap eszméletlen állapot után magához ért.

Németh Gizellát átvitték a zilahi kórházba és ott újra megoperálták. Orvosi vélemény szerint életben marad.

D dr Révész Imre püspök a konvent tanügyi bizottságának elnöke

Ma, kedden tart ülést Budapesten a református egyetemes Konvent tanügyi bizottsága. Az ülésnek ünnepélyes jellegű az a körülmény, hogy ez alkalommal tartja székfoglaló beszédét D. dr. Révész Imre püspök, aki a bizottság elnöke lett. Eddig ezt a tisztséget D. dr. Ravasz László püspök töltötte be, az ő utóda lett Révész püspök.

A konventi bizottságok egyébként egész héten át üléseznek, így Révész püspök egész héten kezeli Budapesti tanügyi kérdéseket.

Karady Katalinnak Egyed Zoltán elleni perében zárt tárgyalást tartottak

Budapesti érdekes tárgyalást tartottak a büntetőjárásbírószékén. Egyed Zoltán, az ismert színházi lapszerkesztő került a vádlottak padjára, mert Karady Katalin filmszínésznő egy levél miatt becsületértés címén feljelentette. A levélben Egyed Zoltán Karady Katalint becsületértő kifejezésekkel illette, sőt veszedélyesen meg is fenyegette. A tárgyalás a filmszínésznő nem jelent meg, ügyvédjének bejelentése szerint lázas beteg fekszik a lakásán.

A bíró kérdésére Egyed Zoltán kijelentette, hogy hajlandó Karady Katalinnak teljes elégtételt adni. A levélben foglaltakért ünnepélyesen bocsánatot kér. Karady ügyvédje nem fogadta el ezt a nyilatkozatot és azt kérte, hogy Egyed Zoltán jelentse ki, hogy a jövőben sem fog hasonló magatartást tanúsítani Karady Katalinnal szemben.

Egyed Zoltán erre kijelentette, hogy kerülni fog minden alkalmat, amely az eddigiekhez hasonló surlódásokra vezetne közte és a filmszínésznő között. Hozzátette azt is, hogy semmiféle zaklatásnak nem teszi ki a jövőben Karady Katalint.

Az elnök kérdésére Karady ügyvédje kijelentette, hogy nem tud végleges választ adni az elégtétel elfogadásával kapcsolatban, meg kell beszélnie ezt Karady Katalinnal, ezért a tárgyalás elnapolását kéri. Az elnök azt ajánlotta, hogy hívja fel ügyfelét telefonon, de az ügyvéd azt felelte, hogy Karady Ka-

talán telefonja délelőtt mindig ki van kapcsolva, amint azt a vádlott is nagyon jól tudja.

A tárgyalás során aztán ismertették a sértő levelet, de tekintettel arra, hogy levél tartalma esetleg közérdeklőséget serthet és tekintettel mindkét fél társadalmi elhelyezkedésére, az elnök zárt tárgyalást rendelt el.

Oláh Gábor ezüstkoszorúja

Ritka eset Debrecenben, hogy költő, vagy író ezüstkoszorút kapjon. Most végre ez is megtörténik a éppen olyan érdemes íróval, amilyen Oláh Gábor. A koszorú különleges értékét az adja meg, hogy nem egy egyesület, vagy ember csináltatta, hanem Debrecen város egész közönsége; hatóságok, iskolák, egyesületek, vállalatok és magánosok járultak hozzá kisebb-nagyobb összegekkel az elkészítéséhez.

A Csokonai Kör kötelességének tartja, hogy a hozzájáruló testületek és magánosok névsorát a koszorú-átadó ünnepélyig nyilvánosságra hozza. A lapunkban a vasárnap publikált nevek után a Csokonai Kör most a következő neveket közölte velünk:

A „Fazekas Mihály“ állami realgimnázium, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság debreceni fiókja, Leány gimnázium tanári testülete, a ref. leány gimnázium tanuló ifjúsága, a debreceni Kereskedelmi Csarnok.

Magán személyek közül: D. dr. Révész Imre, a tiszántúli ref. egyházközség püspöke, dr. Kállai Kálmán egyet. ny. rendes tanár, Varga Pál nyug. kollegiumi főszámvevő, Thuróczy Gyula szinigazgató, Sepsiszentgyörgy, Greczkó Sándorné Debrecen, Greczkó Ilona Debrecen, Végvári Katika Debrecen, Rácz József nyug. vállalati igazgató Nyíregyháza, Kovács Istvánné (Oláh Gábor testvére) Debrecen.

A koszorút átadó ünnepély március elsején, vasárnap délelőtt lesz a Déri-múzeumban, Móricz Zsigmondon. Oláh Gábor régi barátján kívül szerepelt fogtak még Bíró Janka és Kuin Ilona előadóművészek, Zács János, a Jakkabffy színház művésze és rendezője, dr. Pap Károly egyet. tanár, a Csokonai Kör elnöke, és Csobán Endre főlelektáros, a Csokonai Kör főtájkára. A magukat képviselni kívánó egyesületeket arra kéri a Csokonai Kör, hogy képviselőik számát jelentésük be Csobán Endre városi főlelektárosnál (város-háza földszint 6, telefon: 11-30.)

Emlékezés Andrásra,
a Bunda virágkorából

Mint ismeretes, megszünt ennek az esztendőnek az elején a régi, jó múltú Angol Királynő szálló és „vendégfogadó.”

Most, amikor már emlék mindez, valóság András, az öreg pincér, aki évtizedeken keresztül megkülönböztetett gondval látta el itt a kiszolgálói tisztelet. Ismerte a vendégek „gusztusát”, tudta, kinek mi kell, mi jár, hol lehet eggyel több, vagy kettővel kevesebb korsóval mérni az aranyárga sert.

A napokban itt járt egy régi, kedves magyar úr, aki annak idején, haj, negyed század, de régen elmúlt, igen, annak idején több szobát eltöltött az Angol más-más helyiségekben, mint hivatalában, vagy akár otthonában. Szerette a társaságot, szerette a gondtalan elbeszélést és megitta a maga jó borát, vagy pohár sörét a nap akár melyik órájában. Amolyan jó értelemben vett italszerető ember volt ifjú korában, aki pedig közismerten rossz ember nem lehet. Ott találkoztunk az OTI-vá változott Angol előtt és egy nagyon mélyről jött sóhajással mosolygott el a múlt fölött úgy 11 óra tájban, amikor a hajdani szép időkben ropogós kifli, biharipont, habzó ser várta a rendezes vendéget a Bunda kivételezett asztala mellett.

Nos, ennek is vége, öregszünk barátom s minden elműlik lassan.

Lemondóan legyintett, aztán felvette a fejét:

— És mi van Andrással, az öreg harccsal?

— Ugy tudom, hogy valahol a Szent Anna uca, vagy Varga uca valamelyik kis lakásában „penzióban” él.

— Hogy szokhatta meg a csendet, nyugalmat, a sörnélküli délelőttöt, a pörkölt illatának hiányát.

Elmélázott a régi hetyke gavallér, aztán mesélni kezdett:

— Ugy tud meg, hogy az öreg András több sört kihordott az ötven egynehány esztendő alatt, mint amennyit egy közepes gyár évente termel. Rossz lábaival gyalogolt annyit kilométerekben is a söntéstől a konyháig, aztán a vendégek asztaláig, hogy akár háromszor körülgyalogolhatta volna az Egyenlítőt. Csinos falca volna abból a báránypaprikából és vagyont érő gulya abból a borjú pörköltből, amelyet balkarján kihordott a konyhából. De ő maga is megitta egészen bizonyosan azt a mennyiséget sörből, borból, mely elhajtáná azt a kétkövű malmot, melyet gyakorta szoktak italszerető embereknek emlegetni. Hidd el, én már sokszor azért benéztem a Bundába, hogy lássam az öreg elszántan megvénült arcát, halljam rekedt hangját. Sokan éreztük úgy, hogy hozzánk is tartozik, a mi családunk, s mi voltunk legénykedő „jóvérű” fiúk az ő családjá.

— Soha se felejtsem el, hogy egyszer valami miatt szóváltás támadt Németh Nándor és András között. Az öreg hűtő nagyon is megemelte mondanivalóját, mire Nándor ott előttünk azt mondta neki: no András akkor már fel is mondtam. Erre András fel-fortyant és nagyon elszántan azt mondta: azt szeretném én látni. És ment tovább, végezte a dolgát, de közben még ő döhögött, mint akit nagy sérelem ért.

— Más alkalommal egyik vasárnap délelőtt ő volt valamiért igen mérges, s mikor már forrponon volt a haragja, elkapta a két fjedt pikoló fiút és haragosan a Bunda „megfedte” őket: azt a teremtetést a két kölykének, a vendégek kiugathatják a bétüket, ez a két zsi-vány meg itt lebzsel.

Mikor nagyon elszorult a szíve és a régi jó időköt akarta jellemezni előttünk, akkor egy könnyes simogatással az Ady-ről felé intett és úgy mondta, hej ez a „rossz” Ady. Ő tudja, hogy azzal a „rossz” Adyval bizony sok-sok görbe éjszakát átvirrasztott.

Más alkalommal figyelmeztette valaki, hogy az egyik népszerű egyetemi professzornak ne mondja, hogy tekintetes úr, mert az méltóságos úr. András szemel-személt eiv alapján azt mondta a figyelmeztetőnek: aztán nem tudja az „úr”, hogy ebben az országban az igazi urak a tekintetes urak! Aki nek én mondom, hogy tekintetes uram, az azt bizonyosan meg is érdemli.

És a lassan elkopó tekintetes urakkal eltűnt András is a Bunda az Angol Királynővel és sok minden a sós kiflivel

együtt.

De vannak emlékek, melyek emberöltőről emberöltőre élnek tovább.

Egy nehéz sóhajjal búcsúzott a régi jó idők úri gavallérja, akinek még ma

is a legnagyobb gondja, hogy mi van Andrással és mi volt régen a Bunda. — Ugy látszik, hogy a gondtalan élet titka éppen a gondtalanság, melyet mi magunk teremthetünk meg magunknak.

A Kormányzóhelyettes látogatása a kormány tagjainál

Budapest, febr. 23. A Kormányzóhelyettes hétfőn délelőtt látogatót tett a kormány tagjainál, akiket hivatalukban keresett fel. —

Mennyi fizetéses szabadság jár az idén a magán-tisztviselőknél és munkásoknak?

A rendkívüli viszonyokra való tekintettel a munkaadók az idén nem kötelesek alkalmazottaiknak a fizetéses szabadságot kiadni, de ebben az esetben meg kell fizetniük a törvény szerint járó fizetéses szabadság idejére eső illetményeket. Eppen ezért igen fontos, hogy mindenki tudja: mennyi fizetéses szabadságra tarthat igényt a törvény értelmében? A fizetéses szabadság időtartama szempontjából kétféle alkalmazotti csoportot ismernek a rendelkezések:

1. Aki már 1937 január elsején is jelenlegi munkaadójánál volt alkalmazásban.

2. Aki jelenlegi munkaadójához 1937 január elseje után lépett be.

Az első csoportba tartozók fizetéses szabadsága a) iparossegédeknek s mindenféle munkásnak 8 nap, b) műveze-

tőknek és olyan alkalmazottnak, aki húsz munkás munkáját irányítja 12 nap, c) tisztviselőknél 14 nap. Ha azonban szerződés, megállapodás, vagy szokás ennél többet biztosít az alkalmazottnak, akkor a többet kell kiadni.

Az 1937 január elseje után belépeteknél a kitöltött munkaévek szabadják meg az 1942 fizetéses szabadság idejét.

a) Segédeknek és munkásoknak 4 kitöltött munkaévig 6 nap.

b) művezetőknek és húsz munkást irányítóknak ugyancsak 6 nap (ez csak az ötödik betöltött szolgálati év után ugrik fel 12 napra).

c) tisztviselőknél két betöltött szolgálati év után hat nap, három betöltött szolgálati év után 12 nap, négy betöltött szolgálati év után 13 nap fizetéses szabadság jár.

Emelkedik a válóperesek száma

A válóperesek száma az anyós szerepe és a pénzhány — Négyszázötvenhét válóper Debreczenben

Ismertek azok az adatok, melyeket nemrég közölték a nyilvánossággal s amelyekből kitűnik, hogy hazánkban sok a válóper. Úgy a társadalom, mint az egyházak vezetői részéről hangzottak el nyilatkozatok a válóper divat ellen és rámutattak arra is, hogy milyen rombolást okoz a társadalomban a családi életke széthullása, mennyi szenvedés jár különösen a gyermekek nyomában, akik szülőik macakassága, önzése miatt kerülnek ki egy békésnek indult családi fészek melegéből.

Egy válóperesek tárgyaló tanácselnök nyilatkozott a válóperesek okairól sok éves tapasztalata alapján közölte a következőket:

— A legtöbb kérdést olyan értelemben teszik fel, hogy mondjam meg, melyik társadalmi osztályból kerül ki a válóperesek tömege és melyik fél a legtöbb esetben a vétkes, nő-e vagy a férfi. Az én megállapításom szerint a válóperesek legnagyobb számában az ipari és földművelő réteg soraiból kerülnek ki. Az ipari réteg-nél a városi, jobb sorsba kerülő munkásoknál az a baj oka, hogy feleségeik, leányaik túlzott mértékben igyekeznek előrehaladni a női ruházatkodásban, igényekben a luxus követelmények felé. Ezeket az igényeket a kevesebb igényű munkás vagy nem érti meg, vagy nem tudja kielégíteni, nincs elég keresete hozzá. A külföld-ről jött, a magyar nép tiszta családi életében ismeretlen szokások is hozzájárulnak ahhoz, hogy a felek között a család, kiábrándulás verjen tanyát és ez az elhidegülés irtsa ki a legszebb érzéseket, melyek összetartják a házasságot.

A földművelő réteg-nél a baj oka leginkább az, hogy vagy a leány kerül a férje házához, vagy a férfi kerül a leány szüleinek házához és ez az együttélés megnehezíti a fiatalok külön, bizalmas, páros életét. A boldog békés élet megzavarását leggyakrabban az anyós igyekszik előmozdítani. Kevés a megértés, elmérgesednek a viták, melyekből veszekedések lesznek és végül is megtörténik gyakran, hogy azok hagyják el egymást, akik éppen a szülői ellenkezést leküzdve kötötték házasságot, mert szerették egymást. Ezt a szép érzést is tönkretessik, szétmarják a megismétlődő ingerült veszekedések, pletykálások és mint körülhatárolt ellenségek állanak szemben egymással azok, akik szerelmesek voltak.

Az ilyen eset a legtöbb és a válóperesek száma legalább ötven százalé-

kal csökkenthető lenne, ha minden házasságnak megadnák a lehetőséget, hogy saját kis fészkében éljen, legyen különálló lakása minden új házaspárnak, ne zavarja őket senki és semmi, van ugyanis elég nehézsége a mai rohanó életnek. Az egymásra talált fiatalok kettősségét ne zavarja az anyós, aki talán nem is rossz akaratból, de mégis árt azzal, hogy mindent jobban akar tudni és semmi sem jó, ha nem úgy történik, ahogy az ő idejében az szokás volt.

Ha törvényt hoznak arra, hogy csak egészséges felek köthetnek házasságot, akkor törvényt kellene hozni arra is, hogy az egészséges felek boldog, nyugodt életét biztosítsák és a fiatal házasságok csendes, békés ott-hont kapjanak. Nem közömbös a nemzet szempontjából, hogy ingerült, perpatvaros házi pokolban érik-e az új nemzedék, vagy békés, boldog környezetben várja az anya gyermeke születését. Ez nem lehet közömbös a nemzet szempontjából, jól tudjuk, hogy a gyermek nemcsak a földi javakat örökli szüleitől, hanem azok idegességét is. A válóper okainak sorában komoly helyet foglal el a pénzhány. A nyomor eltép mindent, elpusztít mindent, a szerelem szálait is és leghamarabb töri szét a házasságot, ha azt amúgy is anyagi okokból ötfették meg: az érdekházasságot.

A debreceni törvényszéknél három bírő tárgyalja a válópereseket. Az elmúlt évről készült hivatalos kimutatás szerint 417 új válóper indult a debreceni törvényszék és ez évben emelkedéssel lehet számolni. Miskolcon csak 301 volt az új válóperesek száma tavaly.

— Megtalálták Miksa mexikói császár kincseshajóját. Amerikai filmfejedelmek, — mint ismeretes — már régebben tekintélyes tökéte adtak össze elszüllyedt hajók felkutatására s kiemelésére. Különösen a Meridia nevű hajót kerestették sokáig. Ez a hajó I. Ferenc József fivérének, a tragikus sorsú Miksa mexikói császárnak kincsét szállította s a Hatteras-foknál elszüllyedt. A szerencsétlenség egyetlen menekültjének vallomása rávilágított a hiába kutatták át a megjelölt földrajzi ponton, mire mérnökök kiszámították hogy az áramlatok milyen távolságra sodorhatták a hajóroncsot. Ezen az alapon egy fotocellával felszerelt gépbúvár két mérfölddel odább, 144 méter mélységben, a parttól 70 méternyire megtalálta a hajót. Most már csak a kiemelése van hátra.

A horvát Sabor ülése

Zágráb, február 23. (Stefani) A horvát képviselőház, a „sabor”, hétfőn délelőtt tartotta ünnepélyes megnyitó ülését a kormány tagjainak, az usztasapár vezetőinek és a diplomáciai testület tagjainak jelenlétében.

Ante Pavelics kormányelnök felolvasta megnyitó beszédét. Hangsúlyozta, hogy a képviselőház 1918 október 29-én beszüntette tevékenységét, amikor Horvátország területét jogalanul a varsszeillesi szerződéssel összeakolt jugoszláv államba kebelezték be. Most ujja-születik az ősi képviselőház, amelyben az ország minden dolgozó osztálya képviseletet nyer érdekeinek védelmére.

Pavelics még a következőket jelentette ki:

— Hódolattal és hálával kívánok megemlékezni Benito Mussoliniról és Hitler Adolfról.

Mikor kap hadipótlékot a nyugdíjas nem állami tanító

A nem állami tanítók tűzharcos hadipótléka ügyében rendelet jelent meg a hivatalos lapban. A rendelet szerint a Nem Állami Tanszemélyzet Országos Nyugdíjintézetébe tartozó nyugellátást élvező tűzharcos hadipótlék illeti meg a nyugdíjintézet terhére, ha az iskola-fenntartó nyilatkozatával igazolja hogy nyugalomba helyezése előtt hadipótlékot kapott. A tűzharcosi minőséget a fennálló szabályoknak megfelelően kell igazolni. A nem állami tanszemélyzet nyugdíjasai hadipótlék címén annak az összegnek ötven százalékát kaphatják, amelyet ilyen címen a tényleges szolgálatban élveztek. A rendelet hatálya kiterjed azokra a tűzharcosokra is, akik a rendelet életbeléptetése előtt kerültek nyugdíjba.

Új téglagyártási mód

Különösen az Alföldön bírói ártási jelentőséggel Tökés Sándor karagay gimnáziumi tanár új téglagyártási eljárása, amelynek révén megszüntethető lesznek az egészségügyi szempontból is kifogás alá eső eddigi vályogházak.

Az új eljárás előnye, hogy minőségileg egy igen megbízható téglatípus kerül forgalomba aránylag olcsó áron, amelyet mindenki által egyformán készíthető, akár az eddigi építési anyag, a vályog.

Az új szénporos téglának még az az előnye is megvan, hogy azokat bárhol elő lehet állítani, ahol anyag van és így mindjárt az építkezés helyén is készíthetnek.

Tökés tanár eljárásával kiküszöbölni igyekszik az egészségtelen vályoghévízvesztéseket.

Szűzeszlendős a magyar eke

Csodálatos, hogy az eke, mint földművelő eszköz, századokon keresztül milyen lassan fejlődött. A régi facke sokáig maradt meg primitív formájában s csak száz évvel ezelőtt idomult ki a modern ekeformára, ami a kenyértermelést sokkal eredményesebbé teszi a régebbi szemben. Még a XIX. századig is nagyon kezdetleges volt ez a földművelő eszköz, amely kifejlesztésével korszerűsége közzé Vidats István magyar ekegyáros, akinek működését Jókai Mór tolla is megörökítette.

Vidats István ekéjének az volt az újítása, hogy ő az ú. n. talajfordító eke legjobb típusát valósította meg. A régi ekéknél csupán talajporhanyósításról volt szó s az annyira fontos talajfordítás érdekéből csak később módosították az eke alakját. Ez eleinte nagyon kezdetleges volt egész Európában és Vidats jőzön magyar esze 1841—42. évben alkotta meg azt az eke típusát, amely ma már általános. Ennek az ekének első formáját Vidats már 1838-ban megszerkesztette és számos újítással látta el. Így pl. ő alkalmazta a kormánylémezt, amely domború csavar-mennettel fordítja föl az alulról kiemelt hantokat. Könnyű és egyszerű módon lehetett szabályozni a szántás mélységét is.

Méltó dolog lenne, ha ma a magyar mezőgazdaságnak valamely szerve, vagy tényezője visszaemlékezne arra hogy száz év előtt egy igen derék magyar ember élt, aki megalkotta az ekének az egész világon diadalmas mai alapformáját.

A gazdák sürgetik a járhatatlan utak rendbehozatalát

A tejjelátás érdekében megfelelő mennyiségű erőtakaromány kiutalását kérik — A mezőgazdasági bizottság ülése

A városi törvényhatóság mezőgazdasági bizottsága Csáky János elnöklésével vasárnap közgyűlést tartott. Az elnök felolvasta Lossonezy István államtitkár válaszlátatát a hozzáintézetű üdvözlésről.

Bejelentette, hogy a polgármester engedélyezte a sertés- és juhlegeltetés időpontjának előbbrehozatalát.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara értesítette a bizottságot, a maga részéről helyesli és indokoltnak tartja azt a kívánalmat, hogy a malmok az őrlelési közpénzt végezzék. A rendelet megváltoztatása érdekében illetékes helyen eljárnak.

Az elnök ismertette a gazdasági és ipari munkabérek és áruk kiegyensúlyozása tárgyában készített feliratot, amelyet a Kamara küldött az Országos Kamarához. A mezőgazdasági szükségleti cikkek tekintetében állítják vissza azt az állapotot, amely 1940 novemberében a mezőgazdasági áruk rögzítése idején érvényben volt.

A korpával való ellátás ügyében az Országos Kamara állandó tárgyalást folytat a minisztériummal. Ebben az irányban jóindulatot tapasztalnak.

Intézkedés történik a kenyérgabona kiűrés arányszámának megváltoztatására, ami némileg javít a helyzeten. — Az azonban nem lehetséges, hogy a gazdák a beszállított rozs és búza után és arányban kapjanak korpát vissza, mert a kiutalás nem a természetből, hanem a mennyisége alapján történik, hanem az állatállomány nagyságának és szükségletének megfelelően.

A polgármester átiratokon közölte, hogy a Szoboszló, Bősörmény, Balmazújváros, püspökladányi és kishegyési utak megjavítása és karbantartása érdekében tükös hengert szerzett be. A Püspökladány—Balmazújvárosi új építési folyamatban van, a vizálas azonban gátolja a munkák végzését. — A Kishegyési út építése is megkezdődött, burkolásáról gondoskodás történik.

Kállay Sándor: A tükös hengerrel nem lehet karban tartani az utat, — hanem kezierővel fel kell föltetni.

Mike János: Indítványozom, hogy az összekötő utak járhatóvá tételében keresse meg a bizottság a polgármestert. A Bősörmény, Szoboszló, Nádudvar, püspökladányi összekötő országutak járhatatlan állapotban vannak, különösen a bősörményi-szoboszlói ut. Ezeket hamar segíteni kell.

Polgáry István: Az újváros—nádudvari összekötő út annyira fontos, hogy tulajdonképpen a hátsórézi birtokosság és a teljes községi birtokosság egészen el van vágva. Debrecenből, pedig nagyon sokat kell bejárnok a városba. Nádudvaron körül kell menniök, hogy bejöhessenek Debrecenbe. Egyedül a papgati út volna szabad, de az annyira el van öntve vízzel, hogy azon nem lehet bejönni. A Búdósfolyás is víz alatt van, erre sem lehet járni. A gyermekek iskoláztatása és a gazdáknak Debrecenbe jutása rendesen lehetetlen. Ezeket az utakat is sürgetően hozzák rendbe, hogy a gazdák idejőjenek és ne Nádudvarra menjenek vásárolni.

Szakácsy János kamarai titkár: A téli időszakban a havazás miatt a köves utak is járhatatlanok váltak. — A szoboszlói út nagyon szépen karban van tartva, de a debreceni út igen elhanyagolt, a szekerek, szánok, autók megakadtak benne, s órákig kell várakozni, míg előlök a havat elhánnyják. Két jármű képtelen egymásnak kitérni.

Mike János szintén sürgette a szoboszló—bősörményi út kikövezését, mert tavasszal a nagy kátyúk miatt járhatatlanná válik.

Kállay Sándor: Elsősorban a Hegyes felé vezető utat csinálják meg. 1926—27 előtt volt fedezet ezeknek az utaknak rendbehozására, akkor most is találhatunk fedezetet.

Baglyas Márton: Ezek az utakon mindig baj van. Legelőszerebb volna — megérné — ha útbiztos állítanának be, akik felelősséget érez és az utat rendbe hozatná.

Nagy Mihály: A Kádárduló építése már évek óta folyik. Az ősszel is elkezdte kezdték meg a munkát, emiatt a jövő-menő szekerek letértek a szántóföldre, 15—20 méternyire is tönkretették a vetést, sok kárt okoztak a gazdáknak. Figyelmeztessék a gazdá-

kat és vagy zárják le a Kádárdulót, vagy pedig egyirányú forgalmat vezessenek itt be, amíg az útépités tart.

A bizottság egyhangúlag elhatározta, hogy sürgős intézkedés és segítés végett megkerest a polgármestert.

Bajmóczy Endre dr a hortobágyi állatorvosi állással kapcsolatban azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a bizottság kérje fel a főispánt és a polgármestert, járjanak közbe a törvényhatósági közgyűlés által még 1939-ben megszervezett állatorvosi állás betöltésére vonatkozó közgyűlési határozatnak sürgős jóváhagyása érdekében. — Nagy hiány van állatorvosokban, ezért igen fontos lenne, hogy a Hortobágyon minél előbb állandó jellegű állatorvos legyen. A jelenleg a pusztán működő állatorvos kintmaradása is bizonytalan.

A javaslatot Mike János felszólalása után egyhangúlag elfogadták.

Kertész László szóvá tette, hogy az utóbbi időben jött ki az olajmagvak

termesztéséről szóló rendelet. Ez előírja, hogy a szántóföldek 3 százalékát lennel, 2 százalékát napraforgóval kell bevetni. Javasolja, kérjék, hogy adjanak szabadkezet a gazdáknak abban a tekintetben, hogy ki akar lent, kendert, vagy napraforgót termeszteni. A szántóföld területéből számítsák le azt a részt, amit a víz elvesz és az így megmaradt részt után számítsák az 5 százalékot.

A javaslatot elfogadták.

Csáky János elnök a fejős tehének és a sertésenyésztés ellátása érdekében a korpakintalás fontosságára mutatott rá. A tehének után darabonként kellett az igénylést felterjeszteni a közellátási miniszterhez. Ez hosszadalmas eljárás. A gazdák keveset a sertések részére kiutalt korpamennyiséget. Indítványozza, keressék meg a közellátásügyi minisztériumot, hogy a város tejjel való ellátása érdekében a fejős tehénket tartó gazdák számára megfelelő mennyiségű erőtakarományt és a sertések részére napi egy kilo korpát állapítsanak meg és utalják ki. Kéri ezenkívül, hogy az igényléseket hetenként lehessen beadni, hogy így ne érje késedelem a gazdákat.

Betörök 2000 pengő értékű ruhaneműt elvittek a Csapó-utcai Kerecsen üzletből

Vakmerő betörés történt vasárnap éjszaka a Csapó uca 8. szám alatt levő Kerecsen divat és rövidaru üzletben. Ismeretlen tettesek az éjszakai órában behatoltak az üzlet-helyiségbe, ott talált két bőröndöt megtöltötték fehérneművel, ruhaneművel és sikerült észrevétlenül távozni az üzletből.

A betörést a hajnali órákban az Arany Bika előtt posztoló rendőr fedezte fel, aki nyomban intézkedett és telefonon értesítette a rendőrség központi ügyeletét. Ugyancsak értesítést küldtek az üzlet tulajdonosának.

A megindult vizsgálat csakhamar tisztázta, hogy a szombati nap folyamán lególtalmi óvóhely építésén dolgoztak munkások a Csapó uca 8. számú ház udvarában egészen az esti órákig. Valószínűleg az alkony beálltával besurranhatott az udvarra a betörő, aki fel sem tűnt, mert azt hitték, hogy az építkezést végző

munkásokhoz megy. Elrejtőzött az udvaron, vagy valamelyik mellék-helyiségben és amikor már mindenki aludni tért, rejtékelyéről előjött az udvar felől, a raktárhelyiségen át behatolt az üzletbe. Az ott talált bőröndök megtöltötte értékes fehérneművel és ruhaneművel majd távozni próbált. Mikor azonban az uccajátohoz ért, látta, hogy az zárva van. Hajnalig nem mert meghúzódni az épületben, mert félt, hogy a nagy bőröndökkel gyanússá válik. Ezért fejszével kibontotta az ajtó belső üvegezett részét, majd egy védő vas-háló is és az így támadt résen át kijutott az uccára.

A detektív a helyszíni szemlén több fontos nyomra bukkantak, melynek alapján a tettes kézrekerítése bizonyosra vehető. A kárt még nem lehetett pontosan megállapítani, de futólagos becslés szerint is meghaladja a 2000 pengőt.

Megalakult a debreceni leventeegyesület

Kiss József tankerületi kir. főigazgató a leventeegyesület elnöke

Vasárnap délelőtt a fiú iparostanoneiskola nagy tornatermében Debrecen leventéinek nagy érdeklődésétől kísérve megalakult a debreceni leventeegyesület. Az egyesület célja a leventék közelebbhozása egymáshoz, a leventeéletnek a kötelező leventeórákon túl való elmélyítése. Szolgálja a leventék kulturális továbbképzését, művelését, szórakoztatását egyaránt. A szándékaiban, céljaiban nemes és hasznos hatású egyesület immár megalakult Debrecenben is és mihamarabb megkezdik munkáját a haza javára...

Az ünnepi külsőségek között lefolyó alakuló ülésen láttuk dr. Kölesy Sándor polgármestert, a városi leventeparancsnokot, Kiss József tankerületi főigazgatót, dr. Bátor József, dr. Ur Márton középiskolai igazgatókat, Dömsödy Imre városi tanácsnokot, a leventeoktatói kar szinte minden egyes tagját.

Dr. Kölesy Sándor polgármester nyitotta meg az alakuló gyűlést és az új egyesület elnöki tisztének olvállalására felkérte Kiss József tankerületi főigazgatót, aki a jelen voltak lelkes ünneplése közben el is vállalta azt.

Kiss József elfoglalva elnöki tisztét, emelkedett szellemű beszédet intézett a jelen volt leventékhez. A magyar harci szellem kialakulásának fontosságára hívta fel a figyelmet. Áttekintést nyújtott a leventeintézmény fejlődéséről és hangoztatta, hogy a leventeség éppen az utóbbi évek alatt rohamosan fejlődött. A leventeintézmény így ma, honvédségünk mellett a

legkifejlettebb, legerősebb szervezet, amely teljes erővel küzd minden belső és külső ellenség ellen. A leventeintézmény biztosíték arra, hogy diadalmas honvédségünknek mindig meglesz az utánpótlása. Nem lesz többé 1919, amikor nem akarták katonát látni. Magyarországon mindenkinek katonának kell lenni, aminthogy az volt ezer éven át mindig a magyar.

Szívből, lelkemből a leventeintézményért fogok dolgozni, mert úgy érzem, hogy még az iskolánál is lélekformálóbb erő a leventeség. Mindent meg fogok tenni, hogy a leventeintézmény Debrecenben is egyre inkább kifejlődjék — fejezte be beszédét Kiss József tankerületi főigazgató, a leventeegyesület elnöke.

Ezután ismertette a leventeegyesület céljait, feladatait, alapszabályait. Javaslatára az alakuló ülés kimondta a megalakulást és elfogadta az alapszabályzatot.

A titkár megválasztása következett ezután. Egyhangú lelkesedéssel a következőket választották meg a tisztségekre: elnök: Kiss József, titkár: dr. Orosz Árpád, jegyző: dr. Szabó László, pénztáros: Kiss Sándor, ellenőr: Borbély Tibor, gazda: Horváth István, könyvtáros: Erdélyi Ferenc, orvos: dr. Félégyházy Sándor, ügyész dr. Dés Combes Emil, a számvizsgáló bizottság tagjai: Baskay István és Pongor Béla.

— Egy szent elhatározás él bennünk, hogy ezen a földön megállunk, mint ezer éven át megálltunk. Adjon Isten szebb jövőt, minden magyarnak — zárta be az ala-

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

külvilág Kiss József elnök. Az ülés tagjai a fejemelő ünnepegy-műltö befejezőkép a Himnusz-t énekeltek el.

Gyógyítva nevelő iskola a Miklós-utcán

Allami kisegítő iskola

Városunknak második gyógyítva nevelő iskolája az allami kisegítő iskola, hol a legválasztékosabb típusú, egyéni nevelést kívánó gyermekanyag nevelésével és tanításával foglalkoznak. — Sikerült találkoznom az itt legrégiben tanító ref. vallásoktató Kántor József nagytiszteletű úrral a mivel magam, a cikk írója is foglalkoztam a kisegítő iskolában vallásoktatással, érdeklődtem az iskola mai léte felől. Ugyanis ezen iskolának célja elsősorban az, hogy az olyan gyermekeket, akik gyengébb szellemi képességeiknél fogva a népiskolákban eredményesen nem oktatathatók. Egyenlőségüknek megfelelő individualis vallásoktatás nevelés és oktatásban részesítsék. Másodszor célja az, hogy az értelmi fogyatékos gyermekeket a saját hatáskörükben a népiskolai ismeretekben lehetőleg kiképezésen hasznos tevékenységre szoktassák és a szakkereső iparágaknak előiskolájul tekinthető, középszintű oktatás által azon általános ismeretek elsajátítására képesítsék, amelyeket idővel valamely ipárral is hasznossal és eredményesen érvényesíthetnek; 3-szor célja végül az, hogy a hibásbeszédű gyermekeket megfelelő kiejtési gyakorlatok által beszédhibáiktól megszabadítsák.

Csökkentő és csökkenthalású növendékeknek, akik egyszerre gyenge tehetségűek is és a felvételi követelményeknek megfelelően látási, illetve hallási fogyatékosoknak azok a kisegítőiskolából, illetve osztályokból el nem távolíthatók, úgy hogy ezek nevelő oktatásaival is foglalkozik.

Ezekből világos, hogy a kisegítő iskola, amely gyengekészségű és kisebbfokban gyengeelmű, beszédhibás, a csökkentlátású, nagyothalló és mivel a szellemi fogyatékosok között ilyenek nagyszámmal vannak erkölcsi fogyatékos gyerekek nevelésével és oktatásával foglalkozik, így legfőbb irányú gyogy munkára kötelezett iskolát kívánatos az érdeklődés terében tartani. — Megtudtam beszélgetés közben, hogy az iskola területe csendben a mai időnek megfelelően készül névadójának ünneplésére, mivel a közoktatásügyi miniszter úr hozzájárulásával az iskolát „dr. Návay Szabó Sándor”-ról nevezték el. A névadó vallás- és közoktatásügyi államtitkár orvosdoktor volt, aki a gyogyepedagógiai oktatás minden ágazatát alaposan ismerte, nemcsak az itthon szerzett tapasztalataiból, hanem többszörös külföldi tanulmányai szerzett ismeretei révén is. Egyenlő tájékozottsággal bírt az oktatás módszereiben s az intézetek mindennemű adminisztratív ügyében is. Ezen ünnepegyt az iskola a közeljövőben fogja ünnepegni s ezen időtől kezdve az iskola címe „Allami dr. Návay Szabó Sándor Kisegítőiskola” lesz. Kisegítő iskolánk 1933. évi alapítása is a névadó működéséről idejére esett s így az iskola méltó képviselője lesz névadójának.

Kívánjuk névadóval megáldott iskolánknak, hogy mielőbb kívánatos iskola bővítését a VII. és VIII. osztályait, valamint kísérleti előkészítő osztályait megnyithassa és társadalmunk közönségére oktatási ügyünk kiváló vezetői a névadóhoz hasonlóan gyarapítsa ezen iskolatípus életfeltételeit és mielőbb vigye keresztül legalább a mi iskolánkkal szemben, hogy az elhagyott s menhelyi állapotok mai nevelő szílel rendszere helyett kezébe vegye az ékek helyett a jövő munkás magyarjainak a nevelését.

Az intézet élén Vargha Béla nyugalmi vonulása után Kelemen Géza áll, akinek igen sok tapasztalattal gazdagított tudása eredményessé teszi a fejlődő iskola munkáját. (st.)

Anyakönyvi hírek

Születések: Papp József gyárímunkás, Irén-u. 4, fiú István, E. Nagy István henlisségéd, Rakovszky-u. 30, fiú István, Hunyadi Sándor művezető, Gyár-u. 12., leány Klára, Szekeres István gazdasági cseléd, Mikepéres, fiú József, Fazekas István dobánygyári munkás, Nemzetőr-u. 3, fiú Gyula, Komor István napsz., Hajdúhadház, fiú István, Slamovits Elnás, Nyugati-u. 24, fiú József, Kosztin Sándor sütőmester, Kuruc-u. 20, leány Erzsébet, Tokai Kiss József gazdasági cseléd, Perc-dűlő 22, fiú József, Kun Pál napsz., Sarkantyú-u. 4, fiú Pál, Márta István gyárímunkás, Bellegelő 444, fiú István, Tökés Ferenc napsz., Vértés-utca 2, leány Erzsébet, fiú János (ikrek), Major Ferenc, Paesita-u. 30, fiú Sándor, Kovács Béla asztalossegéd, Budai Ezsaiás-u. 30, fiú Béla, Bárány Károly postaállás, Szondi-u. 3, fiú Lajos, Lisztes István cipészsegéd, Cseréi-u. 8b, fiú István, Karácsonyi József r. munkás, Keresztési-u. 5, leány Magdolna, Magyar Károly gazdasági cseléd, Füzeggyarmat, leány Emma, Rácz József malomtulajdonos, Derecske, fiú János, Daru Mihály napsz., Hajdúhadház, fiú Ferenc, Gajdos István birtokos, Haláp 91, fiú János, Mag László MAV munkás, Püspökkladány, leány Julianna, Csuri Péter napsz., Bellegelő 161, fiú Sándor, Bódog László szakaszvezető, Varga-u. 10, fiú Barna, Csúrka Lajos kőművessegéd, Apponyi-u. 1, fiú József és leány Magdolna (ikrek), Fásús Béla MAV főoszt., Hajdúszoboszló, fiú László, Dudás Sándor napsz., Kádár-úti 11, fiú Gábor.

Eljegyzések: Molnár László dohánykerész—Halász Julianna, Szepes 10, Agárdi Imre napsz., Nagy Sándor-utca 8—Király Mária, Pulszky-u. 4.

Házasságok: Oláh István tchenész—Bükönyi Eszter, Honvédtemető-u. 6, Bényai Lajos főbíró, Nádudvar—Imre Irén, Kaba, Balogh István csendőrmester, Újvidék—Csobán Margit, Veréb-dűlő 34, Richter Géza miniszteri számlás, Arany Béka—Boros Erzsébet Anna, Püspökkladány, Jóna János gazdálkodó, Maróthy György-u. 6—Jambor Julianna, Kertész-u. 4, Kálai István férjiszabóság, Nyugati-u. 24—Erdős Mária, Csap-u. 25, Izsó József hl. őrmester, Battyány—Kovács Matild, Kinizsi-u. 92, Molnár István napsz., Zöldfa-u. 1—Kozma Erzsébet, Turi András-u. 14, Hájer József géplakatossegéd—Barna Emília, Bőszörmény-u. 18, Barczki József, Hajnal-utca 2—Koresmáros Róza, Méhes-u. 17, Almási Sándor szakaszvezető, Hajdú-laktanya—Makrai Julianna, Hajdúhadház, Dr. Kertész Dénes fró, Kolozsvár—Hajdú Olga, Kismacs 27.

Halottak: Steiner Klemen r. kat. 26 éves, Budapest, Pécsi Bertalané ref. 77 éves, Kishegyési-út 40, Tóth Mihály ref. 62 éves, Haláp 103, Tamás Ferenc ref. 67 éves, gr. Leiningen-u. 39, Jankovich Róza r. kat. 30 éves, Poroszlai-út 61, Szabó Mihály ref. 68 éves, Homok-u. 88, Veres Gyula ref. 69 éves, Arany Béka-szálló, Bielik Sándor ág. h. ev. 44 éves, bankigazgató, Máramarosziget, König András r. kat. 17 hónapos, Bellegelő 415, Özv. Schadek Károlyné ág. h. ev. 65 éves, Kémalom-u. 4, Reischl Ernő r. kat. 60 éves, Barna-u. 2c, Özv. Nagy Sándorné ref. 73 éves, Nyíl-u. 109, Özv. Kovács Istvánné r. kat. 71 éves, Homok-u. 76, Tóth Ambrus ref. 52 éves, Kaba, Ligeti Sándor r. kat. 20 éves, Tóthlőm-u. 6, Lőrincz Jánosné ref. 54 éves, Tözsér-u. 11, Angyal János r. kat. 50 éves, Maróthy György-u. 13, Husi János ref. 58 éves, Bellegelő 57, Reverend Józsefné ref. 75 éves, Péceli-utca 8.

Írógép, számológép, sokszorosítógép
tökéletes javítása
HURAY okl. írógép-műszerész m.

Be kell cserélni a nikkel 10, 20 és 50 filléreseket

Magánosok február 28 után elfogadni nem kötelesek

Illetékes helyről felhívják a közönség figyelmét arra, hogy az 50, 20 és 10 filléres nikkel-érméket magánosok 1942. évi február 28-ik napja után, az állami és egyéb közpénztárak pedig 1942. évi március hó 21. napja után fizetési eszközül elfogad-

ni nem kötelesek.

A Magyar Nemzeti Bank ezeket az érméket 1942. évi április hó 30. napjáig cseréli át acél érmékre.

A közönségnek ezért érdekében áll, hogy a nikkel érmék átcsereléséről még idejében gondoskodjék.

Megölt a széngáz egy öreg házaspárt Földesen

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Földes községben halva találták szobájában Pécsi Sándor 79 éves földmivest feleségével a 70 éves Domokos Erzsébettel. A szoba tele volt füsttel.

A községi orvos megállapítása szerint az idős földmivestpár halálát széngázmérgezés okozta. Szombaton este megrakták jól a kályhájukat,

lezárták az ajtaját jól a kályhának, de rossz volt a csöve és éjszaka szétáradt a szobában a füst és álmában ölte meg a széngáz a házaspárt.

A debreceni ügyészség a csendőri jelentés alapján indítványozta a boncolást annak megállapítására, hogy a széngázmérgezésen kívül más okok nem játszottak-e közre a halál előidézésében.

Gróf Tisza Lajos ezeregyszáz hold földet hagyott régi gazdasági cselédeire

Vasárnap temették el nagy részvét és egyszerű puritán külsőségek mellett gróf Tisza Lajos felsőházi tagot, a Tisza-kastély ősparkjában. Az volt a nemeslelkű Tisza Lajos utolsó kívánsága, hogy ne vigyék a Tisza-család ősi temetkezési helyére, a geszti kriptába. Végrendelésében azt a kívánságát fejezte ki: »Aki ahol meghal, ott temetkezzen«.

Nemes lelkére vall, hogy utolsó akarata szerint 1100 hold jó, porhanyós szatmári fekete földet hagyott a belső és gazdasági régi cselédeire.

Még egy érdekes adományozás emléke elevenedik fel Tisza Lajos életéből. A világháborúban legendás híre volt a hős fiatal huszár-

kapitánynak, aki 1915 nagypéntek-jén, mint rohamesapat parancsnok vezette svadronját. Súlyos haslövést kapott. A golyózáporból gazdasági cseléde, aki tisztiszolgája volt, élete kockáztatásával hozta ki vitéz gazdáját. Ezért a bátor és önfeláldozó cselekedetért Tisza Lajos gróf 300 hold földet ajándékozott a derék legénynek. Tiszát különben sebesülése után vérmérgezéssel kórházba szállították. Budapestre került a Dolinger-klinika, kilenc műtétet végeztek rajta és tízenhat hónapi ápolás után két mankón bagyta el a klinikát.

Utolsó kívánságának megfelelően temetése is egyszerű volt, a kocsordi lelkipásztor imádkozott koporsója felett.

Molnár Mária magyar református missziós nővér számára a japán csapatok segítségét kérték, ki a csendesóceáni szigeteken működik

Sokan ismerik Debrecenben Molnár Mária református missziós nővert, ki tavaly több hónapig töltött Debrecenben és előadásokat tartott.

Molnár Mária aztán visszatért a távoli csendesóceáni szigetekre. A távolkeleti harcok központjába került Új-Guinea szigetesországon, a Bismarck-ról elnevezett kis szigeten él Molnár Mária, Tizennégy éve végzi itt áldásos missziói munkáját és a református egyház kötelekbe tereli a pápuákat. A Külmissziói Szövetség most is változatlanul tartja vele az állandó kapcsolatot. Minden igaz magyart és minden igaz lelket mélyen meghat az a tény, hogy e vallásos szervezet a nemzetközi háborús viszonylatokon messze túl emelkedve, ebben a világégésben is módot talál hívei biztonságára. A budapesti japán követségen és a magyar külügyminiszteriumon át más meg-más lépéseket arra vonatkozóan, hogy Molnár Mária személyével a hadviselésen felülemelkedő magatartást tanúsítson az a japán tábornok, aki a magyar hittérítő szigetet elfoglalja. Ezzel kapcsolatban a Külmissziói Szövetségnél a következő érdekes felvilágosítást kaptuk Major Lászlótól, aki a szervezet organizációs gondjait végzi:

— Szívvel-lellekkel együtt vagyunk ebben a válságos pillanatban is Molnár Máriával, akit tizennégy évvel ezelőtt küldött a Magyar Református Külmissziói Szövetség a Csendes-óceán világába, hogy ott a pogány bennszülöttek között missziós munkát végezen. Piciny szigete Új-Guineától északra terül el, a Bismarck-sziget-csoport folytatásába tartozó Admiralfélszigeten. A kis szigetek itt úgy-szólván karhossz-távolságra vannak egymástól s Molnár Mária az egyik pápua falutól a másikig csónakkal utazik át. Ez a kis primitív terepülés a „Pituli” nevet viseli. Csodálatos lelki biztonsággal találja meg a helyét közöttük ez az áldásos életű misszionárius, aki már a világháborúban nagy nevet és díszségeket szerzett azzal

hogy kint a fronton a legveszélyesebb területeken ápolónőként is működött. Tehát a pápuáknak a lelki mellett testüket is ápolja. A bennszülöttek úgynevezett eredeti vallási élete anyyira fejletlen és olyan kezdetleges, hogy megtérítést az ő érintetlen lelkük aligha igényel, hiszen számukra a kereszténység nem egy új vallás, hanem a vallás.

Molnár Mária jól beszéli a pápua nyelvet, ezt a másfél év alatt nyugodtan megtanulhatta, annál inkább, mert szokásuk kicsi fogalmaik rendkívül szűkek és körülírásal fejezik ki leggyakrabban mondanivalóikat. Főleg a gyógyszerek kifejezése nehéz. Különben a legközelebbi gyógyszerár ötszáz kilométerre esik Pitulitól: Rabaulnak hívják és olyan távol esik tőlük, mint Budapesttől Fiámné.

Remélhető, hogy Molnár Mária a harci cselekmények között is biztonságban van.

Újból megkezdte munkálkodását a Kossuth-utcai egyházzsérző Női Köre

A Kossuth utcai egyházzsérző Női Köre újból megkezdte működését a téli szünet után. Hétfőn délután tartották az első összejövetelt a Dóczy intézeti fogadószobában dr. Juhász Nagy Sándorné és Péterffy Lászlóné vezetésével. Baja Mihály egyházzsérzői lelkész bibliamagyarázatos megnyitó beszédében buzdította őket a további munkára. Majd Péterffy Lászlóné terjesztette elő a Női Köre múlt évi számítását és tett jelentést a végzett munkáról. A Női Köre egymagában több, mint 500 pengőt fordított a szegény iskolás gyermekek felruházására. Az általuk beszerzett ruhaanyagot saját hatáskörükben összejöveteleiken megvarrták és azzal támogatták az egyházzsérző karácsonyi felruházási akcióját, melyre az egyházzsérző ezenkívül

DEBRECZEN

6. OLDAL
1942. II. 21.

még több, mint 1000 pengő készpénzt fordított. Elhatározták a Kossuth utcai asszonyok, hogy március 9-én családias összejövetelt tartanak teatészteretében a régi Dóczy intézetben, ott megbeszélnek egy nagyszabású összejövetelt, szeretetvasora későbbi rendezését, még a tavaszi időszakban. Az egyházzsérző ügyei mellett buzgón kivették részüket a Kossuth utcai Női Köre tagjai minden egyéb jótékony célú egyházi és hazafias megmozdulásból.

Az italárak szabályozása

A koresmárosok és italmérők értekezlete

A Debrecen és Vidéki Koresmárosok Ipartársulata Vojth Sándor elnöklésével ülést tartottak a Hulla-házban. Vojth elnök ismerette a közéletmezőügyi miniszter rendeletét, melyben szabályozták a legmagasabb italárakat. Pethő titkár adott tájékoztatást arról, hogy a miniszter a tisztességes versenyt nem zárta ki, amennyiben az italok olcsóbban szabad adni, csak drágábban nem.

Élénk vita fejlődött ki, amelyben résztvettek Sipos Ferenc, Bőér József, Szentandrassy László. A megjelentek mindjárt bejelentették, hogy milyen áron fogják kiszolgálni az italokat vendégeiknek. Akik nem voltak ott az ülésen, azok 25-ig az elnökséghez jelentésként beárították. Elhatározták azt is, hogy a társulati közgyűlést március elején tartják meg.

Labirintus — Hadházi-utca

Dacára annak, hogy szép egyenes utca a Hadházi utca, mégis labirintusnak mondhatjuk az, akinek a 20 és 27. számú házon túl kell valakit megkeresni, mert annak háziról-házra kell kérdegetnie nem lakik itt N. N.?

Ugyanis a Kardos utca 1. számú házon van egy 24-es számú a Hadházi utca jelzősével, de ez után tovább nincs rendes házszám körülbelül fél kilométer távolságban. A páros számú (északi) oldalon a 24. után következő házon nincsen házszám, hanem a tulajdonos neve van kitéve a kiskapura, a második ház kapuján 26-b. áll, a harmadik ház levelesládáján 26-c. a negyedik Irénke-lak, az ötödik 26-b, a hatodik házon a tulajdonos neve, a 7-ik 26-c, a 8-ik 26-d, ezután két üres háztelek, a 9-ik házon a lakó neve, a 10-ik ház hasból vett szám 28-d, ismét egy üres háztelek, a 11-ik ház névvel és 26-a, s aztán tovább. A páratlan soron van nyolc darab 31. sz. a, b, c betűvel ellátva. Tessék itt valakit megkeresni postásnak, rendőrnek, kifutó esomaghordónak, stb. A Kardos-telek is parcellázva van és a Burya-telek is, tehát lehetne már a házakra számokat is alkalmazni s nem kellene a postásnak is több ajánlott levelet visszaküldeni a feladóhoz stb. A végrehajtó is könnyebben megtalálna.

Milyen nehéz helyzet van a hivatalos helyeken is a számozatlan házakban lakók ügyes-bajos dolgainak elintézése körül.

Nagyon kívánatos volna a műszaki osztály működését igénybe venni egy kis rendezésre.

(X)

— Hétfőtől vasárnapig közöljük ezután a rádióműsört. A rádióműsör közlésénél ezután új rendszert vezetünk be. Hétfőtől vasárnapig bezárulag közöljük a műsört. Ennek az az előnye, hogy vidéki olvasóink is idejében értesülnek a rádió vasárnap műsoráról. A rádióműsornál tehát hétfőn kezdődik a hét és vasárnapot végződik.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u 1. (Bikabérbáz.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fill., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata febr. 21-én reggel 8-tól 28-án reggel 8-ig: „Nap“ Piac ucca 1. telefon: 27-78. — „Aranyegyszaru“ Kossuth 8. L. 24-96 „II. Rákóczi“ Miklós u. 55. tel.: 28-48 „Sztankay“ Szent Anna 64. tel. 25-58

„Egy nemzetnél se vagyunk alábbvalóak!”

Zrinyi Miklós

Országos mozgalom

Indult meg a káromkodás ellen. És mikor arról a rettenetes szokásról van szó, akkor nem mehetünk el mellette megjegyzés nélkül már azért se, mert itt a Hajdúságban is ideje felvenni a harcot és küzdelmet ez ellen a csúf szokás ellen. Nos, mert itt is tudnak „istenigazában“ káromkodni úgy, hogy sokszor csak azt várja az ember, hogy mikor hasad meg az ég és nyílik meg a föld, hogy elnyelje azt, aki Isten legszentebb nevét nem átálja a legfergetesebb fogalmakkal, cselekedetekkel összefogni...

Egyetlen dolog, amiből senkinek a világon haszna nincsen.

Egyetlen dolog, amiért még soha senkitől nagyobb darab kenyeret nem kaptak.

A többi tiltott dologban van legalább valami élvezetes, valami, amiért érdekel megköszönni, de ez aztán igazán a világ leghaszontalanabb találmánya. Senki és semmi ezen a bűnön még egyetlen fillért nem nyert.

Hogy mi az oka, nehéz volna megmagyarázni.

Ok nélkül az esztelen cselekszik, de azt már a zsoltáros is megmondta, hogy csak az esztelen mondja, hogy nincs Isten. A káromkodó pedig azt mondja, mert ha nem ezt állítaná, akkor véleményünk szerint félne attól, amit megbánt.

Volt idő Magyarországon, amikor nem Isten szent nevének hiábavaló kijelentését, de azért mert valaki azt mondta: adta, teremtette, vagy kutya teremtette, éppen itt, Debreczenben nem huszontöt huzak rá, de egyszerűen kiemelték a nyelvet tövestől. Ha másodsor is elfordult volna az ilyen eset, vagy visszatérő bűnről volt szó, akkor lenyakarta a cigány hóhér annak rendje, módja szerint...

A most megindított küzdelem igazán idejében történt, mert ma már nemcsak magunkról megfélemlítő felvették, de gyerekek, suhancok, utcai gyerekek is olyan szörnyű példáit adják a káromkodásnak, hogy valóban nehéz a földnek hallgatni.

Nem késztünk tovább, minden módot és alkalmat meg kell ragadnia illetékeseknek, hogy a káromkodás elleni harc valóban eredményes legyen. Erre nem hozhatnak elég szigorú törvényt és a hatóságok, magánosok nem buzgólkodhatnak eléggé ennek a bűnnek kiirtásában.

— A Szülők Iskolája előadása. Ma délután 6 órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy u. 1-c.) dr. Soós Béla ref. lelkipásztor, egyetemi magántanár: »Széchenyi gondolatai a nevelésről« címen tart előadást. Közreműködik a Kossuth Dalkör. Belépődíj nincs.

*Aranylakodalm. Lengyel László örösmester és neje Woranyák Teresia Csillag u. 88. tudatják kedves ismerőseikkel és vevőkkel, hogy 50 éves jubiláris aranylakodalmukat folyó hó 22-én tartották meg szűk családi körben.

A kiütéses tifusz hősi halottja

Kaba község fertőtlenítő altisztje munkája közben megkapta a veszedelmes betegséget és a debreceni klinikán meghalt

Annak a hősi küzdelemnek, melyet a kiütéses tifusz terjedésének megállítására folytatnak, meghalt az első hőse: Tóth Ambrus Kaba község fertőtlenítő altisztje. Amikor a veszedelmes ragály kiütött s egyszerre kilenc cigány és két kabai lakos betegedett meg, a hatóságok pillanatnyi késedelem nélkül láttak hozzá, hogy a ragály terjedését megakadályozzák. Tóth Ambrus, Kaba község egészségügyi szolgálatában fertőtlenítő altiszt, annak ellenére, hogy felesége és két gyermeke van, halált megvető bátorsággal teljesítette kötelességét. Nagy és nehéz munka volt a cigányok fertőtlenítése, de mindenképp veszedelmes. Tóth megkapta főlk a súlyos betegséget, s beszállították a debreceni klinikára. Az egyébként erős, egészséges ember szervezete nem volt képes megbirkózni a nehéz betegséggel és 52 éves korában áldoztatá esett embertársaiért vívott nemes küzdelemnek. Az emberi közösségért harcolt, éppen olyan bátorsággal, mint hősi hőnvedeink kint a tüzben. Az eset tragikumához tartozik, hogy a kilenc beteg cigány, akik keze alatt

voltak, s akiket fertőtlenített, egészségesek, meggyógyultak. Tóth Ambrus életével fizetett. A három magyar ember közül kettő már meghalt. Tóth Ambrus önfeláldozásának is köszönhető, hogy a járványt sikerült elfojtani és immár több mint egy hete nincs újabb megbetegedés: A rettenetes betegség hősi halottaihoz: Ricketts és Prowacek baktériológusokhoz sorakozik a kabai Tóth Ambrus is. A két kiváló orvos szintén munka, kísérletezés közben halt meg, mint annyi sokan, akik ápolók voltak kiütéses tifuszos betegek mellett. Névtelen hősök dicső galériája.

Tóth Ambrust Debreczenben kell eltemetni, családja haza sem szállíthatja, mert a kiütéses tifuszban meghalt emberek földi maradványait csak egy év múlva szabad elszállítani onnan, ahol meghaltak. A hátramaradt Tóth-családnak enyhe vigasz, hogy a községi törvény rendelkezése értelmében Tóth Ambrust úgy kell tekinteni, mint aki teljesen kitöltötte szolgálati idejét... Valóban, Tóth Ambrus becsülettel kitöltötte.

— Dr Szondy György tanügyi főtanácsos és dr Pukánszky Béla egyetemi ny. r. tanár szerepelnek az Egyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamának szerdai előadóján. Szerdán, folyó hó 25-én két nagyértékű és látogatott előadás lesz az Egyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamán. 5 órakor dr Szondy György tanügyi főtanácsos, a kitűnő író és előadó ismerteti a fűvek világát, a búzát, rozst és rizst, meg a díszítő pázsitokat. Előadását szemléletessé és látványossá teszi az a sok szép, köztük pompás tájkép, amely az előadás közben mind kitűnő diaprojektív lemezekről kerül a közönség elé. Utána 6 órakor dr Pukánszky Béla, a budapesti Operaház Mozart jubileumi előadója rajzolja meg azt a szép pályát, amelyet Mozart művei futottak be a hazai zenei életben. Egyetemünk kitűnő új német professzora Mozart előadásával is azt a magyar-német szellemi kapcsolatot akarja ápolni, amelynek maga az előadó tárta fel történelmi adatait. Az előadások teljesen ingyenesek a jól fűtött Dérimúzeum termében, ahová örömmel hozhatják el mindenki ismerőseit. Pontos megjelenést kérünk!

— Árpád-téri egyházzészi hírek. Február 22-én a bójtai úracsoraszítés alkalmával 386-an járultak az Úr asztalához az Árpád-téri templomban. Bójtai alkalommal ehhez hasonló részvételre nem emlékeznek. Kedden délután 3 órakor a kisteremben négyteli foglalkozás. Szerdán este 6 órakor a gyülekezeti teremben biblióra. Szerdán este 7 órakor a gyülekezeti teremben a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség tart összejövetelt. Csütörtökön este 6 órakor istentisztelet a templomban. Csütörtökön este 7 órakor az állandó bizottság tart ülést a lelkesi hivatalban és folyó ügyeket tárgyal.

— Névnepmegváltás. Dr Hegyaljai Kiss Géza, az Árpád-téri egyházzés vezető lelkipásztorra 50 pengőt fizetett be a négyteli pénztárába névnepmegváltás címen.

— A bordeauxi német katonai parancsnok párisi OFI jelentés szerint elrendelte, hogy a Reimer tanácsos elleni merénylet miatt kivetett 10 millió franknyi összegből öt milliót fizessenek vissza, annak elismeréséül, hogy a lakosság kifogástalan magatartást tanúsított.

— Panaszládákat állított föl Kolozsvár. Kolozsvárról jelentik: A városi népjóléti ügyosztály 2514 családról gondoskodik 6655 családtaggal. Az ügyosztály négy nagyobb gyárban panaszládákat helyeztet el. A ládába helyezett panaszokat a város igyekszik békésen elintézni.

* A MANSz «Anyák Iskolája» keretében ma, kedden délután öt órai kezdettel dr. Ravasz Gizella igazgató »A nő és a kultúra«, dr. Vass Péter kegyesrendi tanár »Gróf Széchenyi Istvánné Seilern Crescentia« címen tart előadást. Minden érdeklődőt szívesen lát az elnökség.

— Az Olasz Kultúrintézet ingyenes nyelvtanfolyamaira a beiratás még tart. Az intézet hallgatói a nyelvleckékén kívül ingyen látogathatják az Alta Cultura előadásokat, filmmatinékat, koncerteket. Az intézet gazdagon felszerelt könyvtárában megtalálhatók a klasszikus és modern irodalom legfinesebb termékei. Tandíj nincs, beiratási díj 5 P.

— Alta Cultura előadások. Az Olasz Kultúrintézet igazgatósága közli, hogy az Alta Cultura előadások ideje megváltozott, minden hétfőn és csütörtökön Renato Fleri, az intézet igazgatója és pénteken 6—7-ig Gaetana Trombatore, a Tisza István tudományegyetem nyilvános olasz tanszékének nyilvános rendkívüli tanára előadásában. Érdeklődőket szívesen látunk.

* Bartalis tánciskolájában március 3-án táncanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalislól tanul.

— Fejlesztve átvágta hüvelykujját fagyás közben Pálfi Sándor 26 éves napszámos, Olajút 71. szám alatti lakos. A mentők kötözték be sebeit.

— Nem lakarított a sikos járdát Herczeg Lajos szegedi házmester és így okozója lett annak, hogy Schvarcz Mór asztalosmester elesett és három nap múlva meghalt. A házmestert a törvényszék egyhónapi fogságra ítélte el.

— Burgonyát loptak el Hollós László püspökladányi vendéglőstől nagyobb mennyiségben, míg a vendéglős Debreczenben járt. A lopást Iványi Istvánné követte el, aki eladta már a lopott burgonyát, mire leleplezték a csendőrök. Az eljárás megindult ellene.

— Tűzfadrágítás miatt került a debreceni törvényszék elé két debreceni kereskedő, Diehen László és Németh Lajos Magoss György-tér 9. szám alatti lakos. A vád szerint mint tűzfakereskedők egy ny. örnagnak eladtak 10 mázsa fát, ebből 3 mázsa vargafát 5.50-ért, 7 mázsa hasábos tölgyfát pedig 5.30-ért. A tárgyaláson dr Léway Zoltán védő bizonyította, hogy Németh Lajos már eladta tűzfafüzletét Diehen Lászlónak, amikor a ny. örnagnak a fát szállították és így semmi köze nincs az ügyhöz. A bíróság előtt kihallgatott tanúk vallomása alapján az árdragítást bizonyították vette dr Pogány Béla bíró és Diehen Lászlót elítélte 500 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

DEBRECZEN

1912. II. 24.

7. OLDAL

Kézimunka

Sok, sok élénk virágszirom, sápadt levelek, lassu, fáradt, szürke esendben csak öltögetek

Izzóan vérvörös fonál — tört csókalkordot muzsikál.

Enyhés halvány, bús búzakék — napos mezőkről nóta kél.

Egy csöpp vadrózsa, rózsaszín — mosoly az öröm tavain.

Eleven harsogó sárگا — ember követelő vágya.

Lágyan elomló almazöld — egy darab termő anyaföld.

Egy titkos barnaszínű szál, — félnék, sírásbahajló szál.

Es kontúr: gyászos fekete — sír. Minden élet nyughelye...

Rádai Ilona.

— Szegeden emelni akarták a villamos viteldíját és összehívták a jogügyi bizottságot, de nem tudták tárgyalni a viteldíjemelést, mert a 22 bizottsági tagból csak kettő jelent meg az ülésen. A viteldíj emelésének ügye így az újabb összehívandó bizottsági ülés elé kerül.

— Négy összesesés egy nap alatt. A debreceni mentők hétfőn négy összesesésnél nyújtottak segítséget. Vigh Lászlóné 30 éves Arany János-utca 5. sz. alatti lakos a Kandia-utcaán elesett és homlokán szenvedett súlyos sérülést. — Varga József 32 éves Arany János-utca 9. szám alatti lakos a Magoss György-téren esipörándulás következtében esett össze. — Bodnár Pálné 63 éves asszony, Bornemisz-utca 10. szám alatti lakos a Halvany-utca 70. szám előtt rosszul lett következtében esett össze. — Buga Zsuzsanna 68 éves Késes-utca 48. szám alatti lakos a Wesselényi-utcaán egyik ismerősénél agkori gyengeség következtében rosszul lett. A mentők valamennyi esetben segítséget nyújtva iakására szállították a betegeket.

— Cirkuszi mutatványok leplezték a tolvajok munkáját. A pécsi rendőrség lefűletta Feiszthammal József, Buzogány Géza és Lukács Konstantin cirkuszi alkalmazottak személyében azt a boltitolvajbandát, amely Pécs üzleteit már hetek óta fosztogatta. Műdszerük az volt, hogy míg Feiszthammal cirkuszi mutatványokkal lekötötte a bolti alkalmazottak figyelmét, addig társai teleszedték magukat a legkülönbözőbb árucikkokkal.

— Nyolcszázhatvannyolc angol tengerész vesztette életét a Sollum előtt novemberben elsűlyesztett Barham angol cirkálóval. A cirkálót egy német tengeraltjáró mély torpedója találta el.

— Tanulmányi látogatás. Az Iskolánkivűli Népművelési Bizottság ma délután fél 4—5-ig a Déri Múzeum művelődéstörténeti osztályának megtekintésére tanulmányi látogatást rendez. Vezető dr. Sőregi János és dr. Baloga István. Belépődíj nincs.

— Az osztályorsjáték húzásán 300.000 pengőt nyert: 16521, 20.000 pengőt nyert: 33022, 5000 P-t nyert: 11950, 4000 pengőt nyert: 58959 65759, 2000 pengőt nyert: 10065, 1000 pengőt nyert: 4440 36782 43591 53646 63391 91964 9214 78082, 800 pengőt nyert: 12642 16403 49337 88575 66747 5506 6981 88299 52061 18374 25279 29086 69491, 600 P-t nyert: 14936 25238 34635 47218 10791 80886 34480 6624 48900, 500 pengőt nyert: 43792 52873 88215 73040 87623 46092 28835 79116, 300 pengőt nyert: 610 3914 4413 7815 9017 12097 16201 16367 17605 21509 25253 26752 29305 31878 34388 37226 39157 39707 40775 41472 45951 49851 49517 56960 57951 57059 59960 61829 66822 66780 66304 66644 67119 69771 78639 78576 80970 80655 82193 84256 85803 85360 85619 90494 91163 92878 93474.

Színház, Film, szórakozás**SZÍNHÁZI MŰSOR:**

Kedden délután: Jótékonycéltű Zene-kari délután.

Kedden este: Kaland, Tökés Anna vendégjátéka.

Szerdán este: Stambul rózsája, Csütörtökön este: Stambul rózsája.

Nótás kapitány

Farkas Imre kedves és hangulatos „Nótás kapitány” c. operettjét újította fel vasárnap délutáni és hétfő esti előadásában a vitéz Jakabffy-társulat. — **Vitéz Jakabffy Dezső** rendezése folyamatos jó előadást nyújt. A darab kiállítását főként díszletekben mögöttemarad annak a névnek, amit a debreceni közönség megszokott, Jobb ízleléssel és arányokkal kiállított színpadképek nem lehetnek mellékes szempontok, hiszen az összbemutásnak egyik igen fontos kelleke az a keret, melyben a cselekmény lebonyolódik. A szegényes és a szó valódi értelmében vett kisvárosi kiállítás a legnívósabb előadást is üti.

Antal Ha hangja szépen csendül, játéka elhithető. **D. Kovács József** huszárkapitánya élettel telített. Értékes szép hangja színesen száryal. **Földessy Lilla** Boriska szerepében kedves közvetlenséggel mozog. Tánca, könnyed rutinos. **Szokoly Gyula** Miska köz-huszár alakját mókás kedvvel, kifogástalanul mintázza. **Zách János** őrmestere lesz. **Lendvay Lajos** mértéktartó törekvéssel alakítja az ezredes szerepét. **Rogoz Imre** hercege erőteljes, **Zádory István** udvarmestere felszínes. **Soltész Mária** elegáns otthonossággal mozog. Nagy tappsal fogadta a közönség **Magyar Gyuzsi** és zenekarának közreműködését.

A darab zenei vezetését **Fest Vidor** szakavatott rutinnal látta el. —(Ösz).

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Vitéz Jakabffy társulata ma, kedden este a Nemzeti Színház nagy művésznőjének, Tökés Annának felleptével a prajai gárda bemutatkozásaként **Márai Sándor** remekét, a Budapestben több mint 300 előadást megért **Kaland**-ot tűzte műsorra. Kedden délután jótékonycéltű zene-kari délután, 100 tagú cigányzenekar játszik.

Szerdán és csütörtökön este a legszebb Fall-operett, a **Stambul rózsája** felújítása. Pazar kiállítás, újszerű rendezés, parádés szereposztás, csodálatosan szép muzsika...
Jön: **Képzsvári dárídó**.

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

NAGY SIKERREL mutatkozott be vitéz Jakabffy Dezső társulata. — A finom, művészettel, ötletesen megoldott rendezések, a csodálatosan széphanjú **Antal** Ha, **Kovács Irén** és **D. Kovács József**, a nagyon tehetséges és sokoldalú **Szokoly Gyula** egycsapásra meghódították a debreceni közönséget.

EGY ÚJDONSÁG és egy felújítás szerepel a heti műsoron. A felújítás **Fall** Leo egyik legszebb operettje a „Stambul rózsája”, melyet már több mint egy évtizede nem játszottak Debrecenben. Ragyogó kiállításban, új díszletekkel, újszerű rendezésben kerül színpadra a Fall-repriz. Az újdonságpédik **Székfedin Székfed** darabja a „Képzsvári dárídó”. A török származású magyar újságíró darabját annak idején a rádió is közvetítette. Vitéz **Jakabffy** direktor nagy kiállításban viszi színpadra a darabot, melynek harmadik felvonásában, a felszabadulás nagy jelentében egy zászlóalj honvéd robot át a színpadon.

TÖKÉS ANNA keddi vendégjátéka felejthetetlen élmény lesz a hatalmas sikerű, Budapestben háromszázszor játszott **Márai** darab, a „Kaland” női főszerepében. A Nemzeti Színház nagy művésznője egyszer már játszott Debrecenben, a „Ki a harmadik” c. darabban, óriási sikerrel, szüfolt ház előtt. Mostani vendégjátékára egy nap alatt a jegyek nagyrészt elvitték, olyan érdeklődés nyilvánul meg a közönség részéről.

MÁRKUS LAJOS, a debreceni közönség kedvence bonvivánja felgyógyult súlyos betegségéből és már ma játszik a „Kaland”-ban, melyben nagy sikerrel alakítja a tanársegéd szerepét. A „Ko-

lozsvári dárídó”-ban pedig már **Márkus Lajos** alakítja a férfi főszerepét.

MEGERKEZETT DEBRECENBE Tökés Anna, ahol ma este négy századik-szor alakítja a „Kaland” női főszerepét. Elmondotta munkatársunknak, hogy őszinte örömmel jött Debrecenbe, hiszen két év előtt olyan óriási sikere volt a „Ki a harmadik” c. darabban, hogy vissza kellett jönnie még egyszer eljátszani szerepét. Dacára annak, hogy négy századik-szor játssza a „Kaland” halálos beteg asszonyát, nem unja szerepét, sőt mindig talál új színt, új érdekességet, új meglátást hozzá. Márciusban kezdik forgatni új filmjét, ugyanakkor a Nemzeti Színházban is új darabban játszik főszerepét. Tökés Anna egyébként hétfőn este végignézte a „Nótás kapitány” előadását és nagy elismeréssel nyilatkozott a Jakabffy-társulatról.

A Zenekedvelők Köre ideai hangversenyei

Elmarad a ma este hirdetett **Gebel-trió**est

Jelentettük már, hogy **Gebel-trió** egyik tagjának megbetegedése miatt a trió magyarországi koncert-körútja elmarad. Helyette a Zenekedvelők Köre máris gondoskodott arról, hogy március közepé tájra biztosítsa a híres berlini **Dahlke-trió** fellépését.

A Zenekedvelők Körének szándékában van még ezenkívül is egy hangversenyt adni áprilisban. Erre a berlini **Benda-zenekart**, a 20-tagú pompást együttest szeretné szerződtetni. Mivel ez az est bérleten kívül menne, csak abban az esetben tudja a nagyon drága zenekar szereplését biztosítani a kör, ha a bérlő tagok közül megfelelő számú jelentkező váltja ki egyébként bérlet helyét.

Ezúton is kéri a kör t. bérlet, szíveskedjenek a **Harnathy** könyvkereskedésben jelezni, hogy érdeklődnek-e tényleg az említett zenekari est iránt.

— **A Népszerű Angol Tanfolyam** esti órái mellett délutáni tanfolyam indul még e hónap folyamán. Órák hétfőn és csütörtökön délután 4—5-ig. Tanulmány díj, beiratkozási díj 10 pengő. Beiratkozás naponta 4—5-ig **Sebestyén** Endre angol lektor lakásán, **Bethlen-u. 41.**

— **Budapestben gázolt a villamos** és kórházba került **Bever István** 52 éves nyugdíjas tisztviselő. Törött lábakkal, súlyos roncosságokkal találták rá az úttesten, de azt még nem tudták megállapítani, hogy melyik kocsi gázolta el. A kihallgatott vezetők közül egyik sem emlékezett rá, hogy ember került volna a kocsija alá.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminisztérium **Kozma János** hajdúházi községi számtisztet a hajdúböszörményi, **Tóth Lajos** debreceni városi adóhivatali gyakornokot a hajdúszoboszlói, **Juhász András** debreceni vármegyei számvévisései díjnokot a nyíregyházi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adóhivatali gyakornokká kinevezte.

— **Mellékelte magát egy újpesti gyárigazgató huga,** **Kozma Pirokska** 22 éves leány **Frommer** pisztolyával. Tettének oka ismeretlen.

— **Vegyen debreceni hadirokkantsorsjegyet!** Darabja 1 pengő, 1000 értékes nyeremény. A nyeremények egy része megtekinthető a városháza épületében lévő **Tóth Gyula** cég vasnagyerkeskedés kirakalában. Sorsjegyek a **HONTSZ** Kossuth-utca 43. szám alatti székházában, a Debreceni Újság kiadóhivatalában és a trafikokban még kaphatók.

— **A rádió közvetíti a miniszterelnök beszédét** március 1-én, vasárnap este 20 óra 10 perckor Budapest II. műsorán. Budapest I. körületéből 21 órakor adja a helyszíni közvetítést a Magyar Művelődés Házából, ahol **Bárdossy László** miniszterelnök az értelmiségi ifjúság hivatásáról beszélt a **Darányi Kálmán** diákház országos mozgalom megindításával kapcsolatban.

— **Gyászzistentiszelet a zsidó templomban.** Ma este hat órakor a **Kápolnást** uccai templomban gyászzistentiszeletet tartunk, amelynek keretében az elmúlt évben elhunyt nagyainkról és hőseinkről emlékezzünk meg. **Rabbiság.**

Jégtörő Máttyás mi megmondja: ön-e már a tavasz?

Február 24-ike **Máttyás** apostol napja, melyet a nép **Jégtörő Máttyás** néven emleget. A néphit ugyanis azt tartja, hogy „**Máttyás** a jégtörő, vagy meghozza, vagy megtöri a jeget. Ez annyit jelent, hogyha február végén enyhe és szép idő van, még mindig jön egy újabb hideghullám. De ha még tart a tél, sok a hó és folyókat még jég borítja, akkor most már várhatjuk a koratavasz megérkezését.

Egyszóval ma **Jégtörő Máttyás** megmondja, hogy jön-e már a tavasz? Az előjelek szerint az idén még kemény munka vár **Máttyásra**, mert az utak mentén többméteres magasságban áll a hó és még sok a vastag jeget kell megtörnie.

— **Schaff** tánciskolájában, a Koronában március 2-án új tanfolyam kezdődik. Minden csütörtökön és vasárnap össltánc.

— **Tűzvéskatasztrófa egy román városban.** **Guru** Humorulu bukovinai román városban tűz ütött ki, amely elhamvasztotta a város színházát, mozgóképszínházát, a posta- és távbeszélőközpontot, az egyik szállót és két üzletet, továbbá a szövetkezeti intézet egy részét. Az anyagi kárt 12 millió lejre becsüli. (TP.)

— **Thomas** Picasso, az éjtőernyős ugrás világbajnoka 4800 méter magasságból leugorva, belefutott a Rio de la Platába.

— **A Nemzeti Munkaközpont** népzenező szakosportja ma délután 4 órai kezdettel nagy zenedélutánt rendez a **Csokonai-színházban** a sebesült hónapdek és az elagott népzenezők javára. Anagysikerűnek ígérkező zenedélutánon közreműködik **Antal** Ha színművésznő, a színtársulat kiváló primadonnája, **Káldy** Zsigmond, a kiváló énekes, a debreceni zenekarok és zenekarvezetők, valamint a Nemzeti Munkaközpont 100 tagú utánpótlás zenekara. Jegyeket a **Csokonai-színház** pénztárában lehet váltani. Megnyitó beszédet **dr. Molnár Lajos** MÁV tanácsos, a népzenezőcsoport díszelnöke mond.

— **A pannonhalmi főpap bűnti pásterlevélben** visszatértintést ad a tatár-török veszedeleme, a kommunista pusztításokra és az ezekből levont tanulságot közli: „Előre legyünk okosak és előre legyünk jók”. Pásterlevélét azzal fejezi be, hogy a munka frontján meg kell hoznunk a magunk áldozatát, ha a szükség úgy kívánja: végső kimerülésig. Áldozatos példán érik, nevelődik a magyar jóvő.

— **Orvyadászat közben lelőtte a legjobb barátját.** **Hajnal** József ozdorai asztalossegéd barátjával **Görög** Andrással orvyadászatra indult. Görög volt a hajtó, amikor barátja felteleledett, a zajra figyelmes lett **Hajnal** és abban a hi-szemben, hogy vad közeledik, rálőtt. Görög meghalt.

— **Halálraítéltek hét szovjetügy-nökök** Bulgáriában. Az ügynökök éjtőernyővel, részint pedig szovjet fentengalattjárókon jutottak el Bulgáriába.

— **Felhívjuk a NMK népzenező szakosport tagjait,** hogy ma délután fél 3 órakor pontosan jelenjenek meg a színházban. Elnökség.

— **Meggyújtotta magán a petro-leummal leöntött ruháját** **Szögi** Etel szegedi leány. Testvére találta rá a halálra égett leányra. Megállapították, hogy a leány 7 deci petróleummal öntötte le ruháját és így gyújtotta meg magát. Napokkal előbb már öngyilkosságról beszélgetett. Tettének okát nem tudják.

— **Szennégett a bezárt lakásban** **Budaörsön** **Schlik** Józsefné munkásszony négyéves **Bózsika** nevű kisleánya. Az anya elment hazulról, gyermekére rázárta az ajtót. A kisleány valószínűleg a kályhához ment és tüzzel játszott. Egy parázs a ruhájára esett, mely lángrollobbant. A gyermek a bezárt lakásból nem tudott menekülni és borzalmassá szűzgett.

A debreceni bombamerénylet vértanúinak emlékünnepé

Meghatóan szép, kegyeletes emlékünnepélyen áldozott Debrecen város hazafiag társadalma az 1914. február 23-án történt bombamerénylet áldozatait **Jaczkovits Mihály** püspöki helynök, **Slepkovszky János** püspöki titkár, **dr. Csath Sándor** egyházmegyei ügyész és **Dávid Miklós** emlékének.

A bombarobbanás 28-ik évfordulója alkalmából reggel kilenc órakor rekviem-et végzett **Papp Gyula** szentszéki tanácsos, az **Attila-téri** görög katolikus templomban, a vértanúk lelkiüdvéért. Az istentiszteleten teljes számban részt vettek Debrecen egyházi, katonai és társadalmi előkelőségei, a vármegye, város, iskolák, testületek, intézmények vezetői.

A gyászompát öltött templomot zsúfolásig megtöltötte a közönség. Az evangélium után **Papp Gyula** szentszéki tanácsos tartott gondolatokban gazdag, mélyenszántó szentbeszédet. Rámutatott a hazai görög katolikusok tenger-sok küzdelmére magyarságukért, nemzeti érzésükért. Vázolta a trianoni határokon túl élt görög katolikus magyarság szenvedéseit, mint élő dokumentumokat. Az idegen impérium behalvasztó törekvései, de maga a bombamerénylet is a magyarság ellen irányult. A görög katolikusok magyarságát e beszélő tények mellett Róma is elismerte.

Az istentisztelet után a bombamerénylet színhelye, a **Kereskedelmi** és **Iparkamara** előtt rövid, megkapó emlékünnepély volt, melyen felhangzott a **Nemzeti Hísekegy** és **Himnusz**, majd elhelyezték az emlékműre a kegyelet koszorúját. A vértanúhalált haltak sírjára küldötség vitt koszorút.

— **A fodrásznál mindenki maga köteles őrizni holmiját** — mondotta ki a budapesti járásbíróóság az elvi jelentőségű érdekes döntést. Egyik előkelő fővárosi fodrászüzletben egy ismert fővárosi orvos felesége a fogásra akasztotta több ezer pengőért érő bundáját, majd leült haját rendbehozatni. Mikor távozni akart, megdöbbenve látta, hogy bundája elűlt. A károsult beperelte a fodrászmestert, és kérte a bíróságot, kötelezze a bunda értékének megfizetésére. A bíróság azonban elutasította a keresetet, mert a fodrász nem köteles ruháért tartani és mindenki maga tartozik őrizni holmiját.

— **A posta vezérigazgatósága** közli, hogy március 15-én 100 százalékos felárral 8, 12, 20 és 30 filléres cunletekből álló, a **Horthy Miklós** Nemzeti Repülőalap támogatására szolgáló bélyegsorozat kerül forgalomba.

— **Megállapították a közellátásügyi felügyelőségek hatáskörét.** A hivatalos lap közli a közellátási miniszter rendeletét a közellátási felügyelőségek hatáskörének szabályozásáról. A rendelet szerint a közellátási felügyelőségek a közellátási hivatal vidéki szervei és a közellátásügyi miniszter közvetlen felügyelete, irányítása és ellenőrzése alatt állanak. A közellátási felügyelőségeknek a közellátási teendőket ellátó közigazgatási szervekkel állandó érintkezést kell fenntartaniok. A közellátási felügyelőségek tájékoztatják a minisztert munkájáról és vezzik a közellátási igazgatás terén felmerülő tennivalókat. A felügyelőség a közellátási kormánybiztosnak és a törvényhatóság első tisztviselőjének a közellátási ügyekben első szaktanácsadója.

— **Az „Ahnenpass”** mintájára. A fővárosi közbizjogi és illetékesi bizottsága elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, írjon fel a belügyminiszterhez, hogy az öskeresztény származás igazolására a német **Ahnenpass** mintájára jelöljön ki esetleg valamilyen bírói szervet, amely minden halosságra hozzá kötelezően igazolja, hogy a hozzáfutó öskeresztény származásúak.

— **A Güteborg** közelében lévő **Kur** gal helységben hatalmas tűzvesz 3' házat elpusztított, két gyermek benn égett, többen megsebesültek.

BIZTOSÍTSÁ AUTÓJÁT TÖRÉS ELLEN, KÁRA MEGTERÜL

GYÁSZROVAT

Elek László 24. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozójából. Lakás: Köntösgáti rokkantföld. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Papp László életének 81. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Bellegelő 245. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Ózv. Kabay Istvánné Szentjóni Pircska, életének 81. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Dévai ucc 35. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Ózv. Fogarasi Józsefné Sinai Eszter, 72. évében elhunyt. Temetése szerdán délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2. B) ravatalozójából. Lakás: Urretje ucca 32. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Ligetj Sándor villanyserelősegéd, 20 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2. B) ravatalozójából. Lakás: Tóhőtöm ucca 6. Dankó temetkezés.

Angyal János 51. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Maróthy György ucca 13. Dankó temetkezés.

Kovács Juliánna 4 hónapos korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető 4. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

K. Tóth Ambrus községi fertőtlenítő, 53. éves korában elhunyt. Temetése ma félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Kaba. Gebauer cég rendezi.

König András 17 hónapos korában elhunyt. Temetése ma 3 órakor lesz a 4-es ravatalozóból. Lakás Szilkgáti gazdaság. Gebauer-cég rendezi.

Lőrincz Jánosné Szilágyi Erzsébet, 55 éves korában elhunyt. Temetése ma délután félhárom órakor lesz a 2. B) ravatalozóból, református gyászszertartással. Lakás: Széchenyi ucca 79. Fehértői vállalata végzi.

Lisztes Ibolya temetése szerdán délután 2 órakor lesz a hármast ravatalozó teremből. Lakás Torockó ucca 6. Tóhőtői vállalata végzi.

Canterbury érsökké neveztek ki dr. William Temple-t. Temple eddig yorki érsek volt. Hatvanegy éves.

A beregszászi törvényszék elé került dr. Korzenszky József állatorvos, aki a csarodai uradalom marhállományát kezelte. Több jószág lépfényben megbetegedett, az állatorvos az egyik ökror felboncolásánál megengedte, hogy Rostás Gábor béres ott segítse. Ez a béres nyolc nap múlva megbetegedett s meghalt lépfényes fertőzésben. A bíróvádi eljárás gondatlanságból elkövetett emberölés miatt indult meg az állatorvos ellen, aki azzal védekezett, hogy ő megmondta a béresnek, hogy mosson alaposan kezét és előírás szerint járt el. A tanúk ellene lettek vallomást és így az állatorvost 400 pengő pénzbüntetésre ítélték.

A teológusok munkaközössége Vasady Béla egyetemi professzor elnöklésével tegnap délután az egyházi tanácsstermben ülést tartott. Czeglédy Sándor egyetemi professzor tartott értekes előadást, melynek lényege a húsvéti prédikációkról szólt. Azt fejtegette, hogy a feltámadás tényét sokszor úgy állítják be, mintha a természeti életben hasonló események is megtörténnének. Ezzel szemben az igazság az, hogy Jézus feltámadása teljesen egyedülálló tény, csoda, melynek nincs hasonmása és amit csak a hit tud elfogadni. Makkai Sándor egyetemi professzor szólalt fel és arra mutatott rá, a lelkipásztoroknak a gyülekezeteiket úgy kell nevelniük, hogy eljussanak arra a magaslatra, ahol nem szükséges a feltámadás csodáját bizonyítani. Foglalkozzanak többet — mondotta Makkai — a túlvilági élettel, mert így sok babona és tévhit van elterjedve. Még Szentes László és Molnár Gyula szólaltak fel, majd Czeglédy Sándor válaszolt s az ülés Vasady Béla elnök zárószóival fejeződött be.

Borsod megyében a cigánytelepeket fertőtlenítik, hogy a kiütéses tifusz ellen hatásosabban tudjanak védekezni. A községek kötelesek három kiló kénport beszerezni és a cigánytelepek lakóit kéthetenként fertőtleníteni.

Közigazgatás

A Városi Takarékpénztár közgyűlése
A Városi Takarékpénztár és Hitelintézet Részvénytársaság tegnap tartotta évi rendes közgyűlést.

A közgyűlésről nem számolhatunk be, mert az eddigi szokástól eltérőleg az történt, hogy munkalársunknak a közgyűlésen való részvételét nem feltétlenül kötelezték meg, hanem a részvételét nem kötelezték meg, hanem a részvételét nem kötelezték meg. A közgyűlési elnök kijelentette, hogy a közgyűlés nem nyilvános és ennek következtében a sajtó képviselői sem jelenhetnek meg.

Ez az eljárás akkor történt, mikor más pénzügyes, nevezetesen az Alföldi Takarékpénztár a sajtót egyenesen meghívta közgyűlésére, melyen az évi működéséről számolnak be.

A közönségre bízunk annak megítélésével, hogy helyes-e, ha a sajtó nyilvánosságát éppen olyan intézmény zárja ki, melyet a város közönsége tart fenn és amelynek működése éppen ezért a város közönségének szélesebb rétegeit is érdekli.

Meghívó

A debreceni Timártársulat Termelő és Értékesítő Szövetkezete 1942 évi március hó 4-én, délután 4 órakor a szövetkezet Debrecenben, Hunyadi u. 1. szám alatt levő helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a szövetkezet tagjai meghívottnak.

Tárgy:
Alapszabálymódosítás.
Debrecen, 1942 február hó 20-án.

Igazgatóság.
A közgyűlés határozatképes, ha a megjelentek az alakuló közgyűléskor volt üzletrész tőkének 2/3-ad részét képviselik. A közgyűlésen csak azok a tagok bírnak szavazati joggal, akik az üzletrésztől kiállított részjegyeket a közgyűlést megelőzően 24 órával a szövetkezet üzletrészteljesítő irodájában (Debrecen, Hunyadi ucca 1. sz.) letétbe helyezik.

Módosításra kerül az alapszabály 21. §-a és 37. §-a, az alapszabály kibővül az újonnan beliktatott 39. §-sal.

A 21. § 2 bekezdése a következőképpen bővül:
A közgyűlés határozatait egyszerű szöveggel hozza, kivéve azt az esetet, mikor arról határoz, hogy a szövetkezet üzletrészteljesítő névértékét, vagy az arra befizetendő összeget felemlik. Az erre vonatkozó közgyűlési határozat csak akkor érvényes, ha a közgyűlésen megjelent tagoknak, illetve képviselőiknek (kiküldötteiknek) legalább 2/3-ad része szavazott a felelés mellett.

A 31. § a következőképpen módosul:
A szövetkezet köteles minden üzletét lezártával a törvényben előírt számadásokat elkészíteni. Ugyanezkor tartozik az illető az üzletében elért összes bevételüket és kiadásokat részletesen feltüntetve u. n. nyereség-vesztés számát készíteni. A számszámadások a nyereség-vesztés számlával együtt a rendes közgyűlést megelőzően legalább 8 nappal a K. T. 243. §-ában klemelt tényközlőmunkát tartalmazó kimutatásokkal együtt a tagsági hirdetmények közzétételére rendelt lapban közzéteendők.

A 37. § a következőképpen módosul:
A szövetkezet hirdetményei a Debrecenben megjelenő Debreceni Újságban teendők közzé.

Az újonnan beliktatandó 39. § a következő:

A szövetkezet feloszlása esetén a tartozások kielégítése után fennmaradó összeg a szövetkezet tagjai között a Kt 252. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével a szövetkezet tagjai között az üzletrészek aránya szerint osztandók fel.

Meghívó

A Mandel Ernő Banküzlet Részvénytársaság 1941 évi XVIII. rendes közgyűlése 1942. évi március hó 4-én, délután 6 órakor lesz Debrecenben, az in-

tézet helyiségében (Ferenc József út 72.) megtartva, melyre a társaság részvényesait tisztelettel meghívja

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1941 üzletéről.
2. Az 1941. évi mérleg megállapítása és a felmentvény megadása iránti határozat.

3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság választása.
4. Az alapszabályok 44. paragrafusának módosítása a társaság hirdetményeinek közzétételére vonatkozólag.

Mérlegszámla: Aktíva: P 23,000.70. Váltak: P 161,351.96. Adások: P 116,225.87. Értékpapír: P 5,907.60. Passzív: Részvénytöke: P 120,000.—. Hiteelzők: P 119,329.10. Visszeszámitott váltók: P 78,698.—. Veszteség: P 10,640.97. **Eredményszámla.** Veszteség áthozat a múlt évről P 12,756.36. Kamatok: P 4,470.95. Üzleti költségek és tisztifizetések: P 16,082.61. Adók és illetékek: P 2,580.66. Leírások: 2,551.26 P. Nyereség: Kamatok és egyéb jövedelmek: P 27,800.87. Veszteség: P 10,640.97.

Figyelmeztetés! A mérleg és jelentések az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. A szavazatképes részvényesek, akik a közgyűlésen személyesen, vagy képviselő által résztvenni óhajtanak, tartoznak részvényeiket, a nem esedékes osztalékszűlvényekkel együtt, 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztárába letétbe helyezni.

Meghívó

A Baross Szövetség debreceni szervezete 1942. március hó 8-án, délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést a Kereskedő Társulat, Piac ucca 8. sz. alatti dísztermében. A közgyűlésen csak azok az indítványok és javaslatok tárgyalhatók, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökséghez beadtak.

Tárgysorozat:
1. Elnöki megnyitó.
2. Évi jelentés.
3. Az 1941. évi zárszámadás.
4. 1942. évi költségvetés.
5. Tisztújítás.
6. Indítványok.

Elnökség.

HIRDETMÉNY. Értesítem az érdeklődőket, hogy Debrecen sz. kir. város erdőszegélyében az 1941 évben termelt összesen 13,189 kéve tengeriszár az alább megjelölt helyeken és napokon nyilvános szóbeli árverésen eladásra kerül: 1942. február hó 25-én szerdán délelőtt 9 órakor a banki erdőhivatalnál 1870 kéve tengeriszár, ugyanazonnap, azaz 1942 évi február hó 25-én délután három órakor a nagycseréi erdőhivatalnál 4480 kéve tengeriszár, 1942 évi február hó 26-án, délelőtt 10 órakor a gutli erdőhivatalnál 7839 kéve tengeriszár. A tengeriszár a Bánkon és Nagycserén kúpokba rakva, az erdőhivatalnál van tárolva, ahol előzetesen megtekinthető, a Guthon tárolt 7839 kéve tengeriszár elhelyezése a következő: Telekhegyen cca 3300 kéve, Gáldarvason cca 2800 kéve, Láróhegyen cca 900 kéve, Leányhegyen cca 340 kéve és a vontaihegyen cca 440 kéve. Érdeklődők fenti helyeken megtekinthetik a tengeriszárat, az egész mennyiség árverése azonban az erdőhivatalnál lesz. A részletes árverési feltételek a nyilvános szóbeli árverésen a helyszínen megtekinthetők. A vételár az árvevés alkalmával a helyszínen azonnal kifizetendő. **Gazdasági tanácsnok.**

SPORT

A DVSC még mindig nincs együtt

DVSC—Nagybányai SE 2:2 (0:0)

Karsai játékezőtő spjtelére Keskeny — Csokai, B. Nagy — Zilahy, Mester, Kálmán — Sidlik, Berecz, Szabó, Tisza, Serfőző csapat fut ki a pályára. Az első félidőben szinte nyomtasztó a DVSC-főlény, Mester közp-fedezetben a mezőny fölé nő nagyszerű játékaival és remekel a Sidlik—Berecz—Szabó jobbszárny is, egyik szép támadást a másik után indítva el, de csak a 16-osig tart a tudományuk. Lövéseik rendre félremennek. Három nagy kapufát is lö ebben a félidőben a DVSC, mégis a főlény alapján bosz-szantóan tehetetlen, meddő csatár-játékra mutat, hogy egyszer sem talál-nak be a nagybányai kapuba. A tá-madósor baloldalán Tisza sokat dol-

gozik, szépen viszi fel a labdát, de 45 perc alatt egyetlen lövés sem megy kapura tőle. Serfőző pedig azokat igyekszik igazolni játékaival, akik kihagyása mellett kardoskodnak.

A második félidőben a Nagybányai SE is feljön és támadósora már az 5. percben megmutatja a DVSC-nek, hogy kell gölt löni. Neumayer elfut és beadását Szőke hálóba küldi. 1:0. A 8. percben Neumayer fut el, a védelem kissé elalszik és besétál a labdával a kapuba. 2:0. A DVSC még nagyobb fő-lényt harcol ki. Noel keze, a 11-est Csokai nyugodtan gurítja sarokba. Jobboldali támadás után Szabó egyen-lit ki. Hevesít, az NSE kapuvédőjét tiszteletlenség miatt kiállítja Karsai játékezőt. Még egy eredménytelen gölt ér el Nagybánya, az NSE kapu előtt pedig 11-es gyanús helyzetnél int tovább-ot a játékezőt és vége a mérkőzésnek.

A DVSC még mindig nincs együtt. A támadósorban örvendetes esemény, hogy Sidlik, ez a tipikus közpésatár kezdi megszokni a jobbszélő posztot és kitűnő játékok mutatott Berecz rengeteget dolgozott, sok szép dolgot csinált. Szabó jól játszott, de nem volt kellően eredményes. Tisza a mezőnyben jól mozog, bár még nincs megfelelő erőnlétben, kapu előtt azonban nem számít, lövésre két mérkőzésen egyszer szánja el magát. Serfőző az első félidőben lehetetlenül gyengén játszott, a másodikban már jobban mozgott. Az egész támadósornál az edzőnek a lövőkészséget, a gólképességet kell erősen fokozni. Az első félidő helyzetéből két jó lövő esettel fel-tucat gölt lehetett volna szerezni. A fe-dezetorban kimagaslott Mester játéka. Zilahy kitűnő volt és megcsillog-tatta tehetségét a fiatal Kálmán is. Csokai is, B. Nagy is kifogástalan, csak a gólokna kissé elbámészkodtak. Kes-kenyke nem volt komoly dolga. Kar-sai jól vezette a mérkőzést.

A Nagybányai SE az eredmény et-lenére alárendelt szerepet játszott, nem igazolta a Szolnok elleni kitűnő eredményét. A második félidőben rá-adásul Debrecenben régen nem látott durva, emberremenő játékkal hazud-tolták meg a mérkőzés „barátságos” jellegét... Mi lesz bajnok mérkőzésen Nagybányán?... Hevesi kapus fegyel-mezetlenségéből is kóstolót adott, Debrecenben az a szokás, hogy a játé-kosok vigyázaban állnak a játékezőtő előtt, nem pedig az orra körül hado-násznak. A csapatból egyébként a köz-vellen védelem, Perneki és főleg Neu-mayer vált ki. Elcseserlőnk Serfőző-vel...

A DVSC II. csapata az előmérkőz-ésen 4:1 arányban biztosan győzött a Villanygyár csapata ellen. Pocsai a villanygyáriaknál játszott. A „kis DVSC” jó formában van.

Az NB I-ben megindult bajnoki forduló meglepetése, hogy a DVSC-t a múlt héten 5:0-ra verő Kolozsvári AC most a WMFC ellen annak otthoná-ban 3:3-as döntetlent ért el és így pontot vett el a vezető csapatból. Szol-nok—Elekbrómos 2:1, Ferencváros—Gamma 5:2, Újpest—Kispest 5:1, Nagyvárad—MÁVAG 7:1, DiMÁVAG—SzVSE 2:2, Szeged—UAC 3:3, Salgó-tarjáni BTC—Lampart 2:1.

Az utánpótlás csapata szerdán ismét a válogatott kerettel játszik. B. Nagy, a DVSC kitűnő hátvédje ismét meghívást kapott.

Az ökölvívó csapatbajnokságban a BTK 8:8-ra végzett a BVSC-vel.

A Budapesti VSC játszik vasárnap Debrecenben. Az NB II másik csoportjának kitűnő vezető együttese teljes csapatával jön Debrecenbe és a mér-kőzés érdekes összehasonlításra ad alkalmat a két csoport játékezeje kö-zött.

A DEAC utlétáinak téli gyakorlási órái szerdán és szombaton 5—7 óra között az egyetemi tornacsarnokban. Mennél nagyobb számban való meg-jelenést kér a vezetőség.

Fhívom a D. Húsos I. csapatának

